

Leskinen, Timo

Kannonkosken Vuorijärvien tuulivoimahankeen osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä YVA-suunnitelma

Yhteenveto/tiivistelmä palautteesta ja kaavan laatijan vastine

1 Lausunnot

Yhteisviranomaisen (Keski-Suomen ELY-keskuksen) lausunnon huomioon ottamisesta on laadittu erillinen liite.

1.1 Elisa Oyj

Lausunto 24.6.2020	Vastine
<p>Emme ole hanketta vastaan, pyydämme kuitenkin huomioimaan Elisan teleliikenteelle aiheutuvat haitat.</p> <p>Kyseisen hankkeen vaikutusalueelle ei jatkossa voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä.</p>	<p>Merkitään tiedoksi</p>

1.2 Findrid

Lausunto 15.9.2020	Vastine
<p>Kantaverkon liityntäpistettä on hankkeen edetessä tarkennettava. Liitynnän toteutus tulee selvittää riittävästi myös osana kaavoitusta siten, että liityntätapa, liityntäpiste ja tarvittavien liityntävoimajohtojen sijainti tulisi olla määriteltynä.</p> <p>Fingridin voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajalta.</p> <p>Pyydämme lähettämään meille tietoa kaavan etenemisestä. Tätä kaavoitusasiaa</p>	<p>Liittymäpisteen sijoittelua tarkennetaan suunnittelun edetessä.</p> <p>Merkitään tiedoksi</p>

<p>Fingrid Oyj:ssä hoitaa Mika Penttilä puh. 030 395 5230.</p> <p>Yleis- ja asemakaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnon mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi tai kirjallisena osoitteella Fingrid Oyj, Maankäyttö ja ympäristö, PL 530, 00101 HELSINKI.</p>	
---	--

1.3 Ilmatieteen laitos

Lausunto	Vastine
<p>Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa pyyntöönne koskien Kannonkosken Vuorijärvien tuulivoimahankkeen vireille tulosta sekä OAS-YVA-suunnitelmasta.</p>	<p>Merkitään tiedoksi</p>

1.4 ANS Finland

Lausunto 24.6.2020	Vastine
<p>ANS Finland antaa ilmailulain 158 § mukaisia lausuntoja lentoesteistä lentoesteluvan hakemista varten. Lausunnossa otetaan kantaa kohteen mahdollisiin vaikutuksiin lentoturvallisuuteen sekä lentoliikenteen sujuvuuteen ja tarvittaessa rajoitetaan kohteen maksimikorkeutta. Lentoliikenteen sujuvuuden arvioinnissa ANS Finland käyttää yhteistyössä Liikenne- ja viestintäministeriön sekä Liikenne- ja viestintävirasto Traficom kanssa sovittuja lausuntoperiaatteita ja tarvittaessa rajoittaa esteiden korkeuksia niiden mukaisesti. ArcGIS -muotoinen paikkatietoaineisto lentoesterajoituksista on ladattavissa ANS Finlandin verkkosivustolta osoitteesta https://www.ansfinland.fi/fi/palvelumme/lentoesteet/korkeusrajoitukset-paikkatietoaineistona. Tätä aineistoa</p>	<p>Merkitään tiedoksi</p>

käyttämällä voi suunnittelija jo etukäteen arvioida kohteelleen mahdollisesti kohdistuvia korkeusrajoituksia.	
---	--

1.5 Karstulan kunta

Lausunto 17.8.2020	Vastine
<p>Karstulan kunta antaa seuraavan lausunnon koskien Kannonkosken Vuorijärven tuulivoimalahanketta:</p> <p>Karstulan kunnalla ei ole yleisellä tasolla lausuttavaa Kannonkosken Vuorijärven tuulivoimalapuiston yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä ympäristövaikutusten arviointisuunnitelmasta, koska puiston tulee sijaitsemaan Karstulan kunnasta etäällä. Karstulan kunnan kannalta suunnitelmaa voidaan pitää riittävänä.</p> <p>Sähkönsiirto vaihtoehto A, 400kV:n voimajohto länteen (25 km) tulee kuitenkin Karstulan kunnan alueen läpi Sapro-ahon alueen eteläosassa. MRL 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne Joiden asumiseen, työntekoon ja muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Karstulan kunta korostaa lausunnossaan, että alueen maanomistajia tulee kuulla arviointiaessa sähkölinjan vaikutusta niin luontoon, kuin asumiseenkin, jos sähkölinja toteutetaan vaihtoehdon A mukaisesti.</p>	<p>Sähkönsiirtolinjan alueelle ei olla laatimassa yleiskaavaa, joten kuuleminen tapahtuu YVA-prosessin kautta. Merkitään lausunto tiedoksi.</p>

1.6 Keski-Suomen liitto

Lausunto 18.9.2020	Vastine
--------------------	---------

<p>Kannonkosken kunnanhallitus on käynnistänyt 9.12.2019 § 144 Vuorijärvien alueelle tuulivoimaa koskevan osayleiskaavan laatimisen ABO Wind Oy:n esityksestä. Hankkeeseen sovelletaan lisäksi ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain 252/2017 mukaista arviointimenettelyä. Menettelytapana käytetään maankäyttö- ja rakennuslain sekä YVA-lain mukaista kaavan ja YVA:n yhteismenettelyä (MRL 9§, YVAL 5§).</p> <p>Vuorijärvien hankealue (5 400 ha), joka on pääosin metsätalousmaata, sijaitsee Multian kunnan alueella noin 14 km kuntakeskuksesta kaakkoon. Alue rajautuu Saarijärven, Äänekosken ja Viitasaaren kaupunkeihin. Kaava-alueelle suunnitellaan yhteensä noin 60 tuulivoimalan rakentamista. Voimaloiden kokonaiskorkeus on noin 300 m.</p> <p>Arvioitavat toteuttamisvaihtoehdot:</p> <p>VE0 Tuulivoimahanketta ei toteuteta</p> <p>VE1 Alueelle rakennetaan enintään 60 tuulivoimalaa</p> <p>Tarvittaessa muodostetaan vaihtoehtoisia voimaloiden sijoitus- ja /tai voimamäärä-vaihtoehtoja.</p> <p>Sähkönsiirron tarkasteltavat vaihtoehdot:</p> <p>VEA Rakennetaan noin 25 km 400 kV -voimajohto länteen. Voimajohto liitetään Fingridin 400 kV -sähkölinjaan Saarijärvellä.</p> <p>VEB Rakennetaan noin kolmen kilometrin maakaapeli itään. Kaapeli liitetään Elenian 110 kV -sähkölinjaan Äänekoskella.</p> <p>Voimassa olevassa Keski-Suomen maakuntakaavassa hankealue on osoitettu</p>	<p>Maakuntakaavan ohjausvaikutus huomioidaan jatkosuunnittelussa ja arvioinneissa.</p> <p>Merkitään lausunto tiedoksi</p>
---	---

biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi. Biotalousalueen tukeutuvan alueen suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä.

Lisäksi pääosa hankealueesta sijoittuu maakuntakaavan matkailun ja virkistysalueen vetovoima-alueelle. Matkailun ja virkistysalueen vetovoima-alueen suunnittelumääräyksen mukaan alueidenkäytön suunnittelussa turvataan toimivat reitistöt ja virkistysalueet ja niiden maisema- ja ympäristöarvot sekä matkailullinen hyödyntäminen. Vetovoima alueeseen liittyvät maakuntakaavassa hankealueen läpi kulkeva ohjeellinen ulkoilureitti ja alueen länsirajalle sijoittuva matkailupalvelujen kohde (nro 9 Lakomäki).

Hankealueen ympäristöön sijoittuu maakuntakaavan luonnonsuojelualueita ja Natura 2000 -alueita. Näistä merkittävimpiä ovat lintu- ja luontodirektiivin perusteella suojellut Kivetyn (FI0900121) ja Pyhä-Häkin (FI0900069) Natura-alueet.

Voimassa oleva maakuntakaava ohjaa yleiskaavoitusta. Maakuntakaava tulee ottaa huomioon kokonaisuudessa, mukaan lukien koko maakuntaa koskevat määräykset. Maakuntakaavaa varten on tehty taustaselvityksiä mm. hiljaiset alueet. Maakuntakaavan selostuksessa (s. 54-55) on kuvattu, miten hiljaiset alueet on otettu huomioon matkailun ja virkistysalueen vetovoima-alueita määriteltäessä.

Maakuntakaavassa on osoitettu kaksi tuulivoimatuotantoon soveltuvaa aluetta (tv): Multian Vehkoo ja Pihtiputaan Ilosjoki. Maakunnallisesti merkittävän tuulivoima-alueen kokorajana maakuntakaavassa on 10 tai enemmän tuulivoimaa.

Maakunnalliset merkittävät tuulivoima-alueet selvitettiin kymmenisen vuotta sitten 3. vaihemaakuntakaavaa varten. Koska kartoitusta voidaan pitää nykyisin vanhentuneena mm. voimaloiden kasvaneen korkeuden takia, Keski-Suomen liitto on käynnistänyt maakuntakaavan päivittämisen (maakuntakaava 2040). Päivityksen yhtenä teemana on tuulivoima.

Keski-Suomen liitto pitää asiakirjassa kuvattua ympäristövaikutusten arviointia kattavana, eikä liitolla ole erityistä huomautettavaa arvioitaviksi esitettyihin ympäristövaikutuksiin ja arviointimenetelmiin. Hankkeen mittavuuden takia liitto pitää tärkeänä, että vaikutusten arvioinnin laatuun kiinnittää erityistä huomiota. Hankealueella vaikuttavien tahojen kuulemiseksi on koottu seurantaryhmä. Liiton mielestä seurantaryhmä on hyvä tapa edistää kansalaisten osallistumista ja tehostaa tiedonkulkua.

1.7 Keski-Suomen museo

Lausunto 17.9.2020	Vastine
<p>Kaava-alueella ei sijaitse tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä. Sen sijaan suunnitelma-alueella on yksi mahdollinen vedenalainen muinaisjäänös. Kannonkoski Keskimäinen Ruuhijärvi, mahdollinen ruuhilöytö (mj.tunnus: 2037) https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.2037</p> <p>Tuulivoimapuiston suunnitelma-alueelle tehdään hankkeen yhteydessä arkeologinen täydennysinventointi, mitä Keski-Suomen museo pitää hyvänä toimintatapana tuulivoimahankkeiden kohdalla.</p> <p>Tuulivoimapuiston läheisyydessä ja tuulivoimaloiden vaikutusalueella on useita paikallisesti, maakunnallisesti kuin valtakunnallisestikin merkittäviä rakennetun ympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita. Tuulivoimaloiden sijoittelussa ja lukumäärässä tulee pyrkiä voimaloiden vaikutusten ja näkymien minimoimiseen kulttuuriympäristön arvotettujen kohteiden osalta. Näin laajassa tuulivoimahankkeessa erityistä huomiota tulee kiinnittää maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristön kohteisiin ja alueisiin.</p>	<p>Vaikutukset kulttuuriperinnön kohteisiin arvioidaan ja jatko-suunnittelussa voimaloiden sijoittelussa vaikutuksia pyritään minimoimaan.</p> <p>Merkitään lausunto tiedoksi</p>

1.8 Luonnonvarakeskus

Lausunto15.9.2020	Vastine:
<p>Käsillä oleva yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä ympäristövaikutusten arviointisuunnitelma on laaja kokonaisuus, joka pitää sisällään kuvaukset yhteismenettelystä, itse hankkeesta ja kaava-alueen nykytilasta sekä suunnitelmat osallistumisesta ja ympäristövaikutusten arvioinnista. Luonnonvarakeskuksen lausunto koskee ympäristövaikutusten arviointisuunnitelmaa ja keskittyy lintuihin sekä riistalajeihin.</p> <p>Kaava-alue on pienvesien ja pienten suo- laikkujen kuvioimaa tyypillistä metsätalousmaata, eikä alueen eläinlajisto näin ollen poikenne tyypillisestä talousmetsien lajistosta. Suunnitelmassa on mainittu</p>	<p>Merkitään tiedoksi ja huomioidaan jatko-suunnittelussa ja arvioinnissa. Selvityksissä ja arvioinnissa hyödynnetään saatavilla olevaa aineistoa.</p>

tiedossa olevat suojelullisesti merkittävät eri lajien elinympäristöt.

Linnustovaikutusten arviointi on yleisesti ottaen suunniteltu lajistollisesti varsin kattavaksi ja menetelmällisesti monipuoliseksi. Suunnitelman mukaan Vuorijärvien suunnitellun tuulivoimapuiston kaava-alueella ja sen lähiympäristössä on vuoden 2020 aikana toteutettu pesimälinnustoselvityksiä, jotka pitävät sisällään piste- ja kartoitusmenetelmillä toteutettavien tavannaisten linnustolaskentojen lisäksi pöllöjen soidinäänitakseerauksia, metsäkanelintujen soidinpaikkainventointeja ja kaakkureiden ruokailulentoreittien tarkkailua. Näiden lisäksi on suunniteltu toteutettavaksi lintujen muutontarkkailua keväällä ja syksyllä.

Pesimälinnustoselvityksissä käytettävät piste- ja kartoitusmenetelmät (tässä selvityksessä käytetään jälkimmäisestä sovellettua versiota) ovat vakiintuneita kvantitatiivisia linnustonseurantamenetelmiä. Näillä menetelmillä kerättyjen maastohavaintojen tulkinta todetaan tehtäväksi annettujen ohjeiden ja kriteereiden mukaisesti. Suunniteltuja selvityksiä voidaan siten pitää menetelmällisesti asianmukaisina. Toisaalta yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle. Sen vuoksi tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen ja käyttää mahdollisuuksien mukaan tukena valtakunnallisten linnustonseuranta-aineistojen tuloksia.

Muutontarkkailuun ja kaakkureiden ruokailulentotarkkailuun ei ole olemassa vakiointuja menetelmiä, vaan ne pyritään toteuttamaan tarkkailuun mahdollisimman hyvin soveltuvia näköalapaikkoja hyödyntäen.

Suunnitelmassa todetaan, että tuulivoimahankkeen aiheuttamat linnustovaikutukset arvioidaan tuoreimpaan julkaistuun kirjallisuustietoon sekä arvioijien omakoh-taisiin kokemuksiin perustuen. Arvioinnin ensisijaisena lähteenä ovat Perämeren rannikon tuulivoimapuistojen alueella vuosina 2014–2020 toteutetut linnustovai-kutusten seurannat, jotka suunnitelman laatijoiden mukaan edustavat Suomessa tuoreinta alan tutkimustietoa. Alan kon-sulttien tekemät selvitykset ja niitä koskevat raportit tai muut kirjoitukset lehdissä, joissa ei ole vertaisarviointia, eivät kuiten-kaan täytä tieteellisen tutkimuksen kritee-reitä eivätkä ne näin ollen ole tieteellisesti punnittua tutkimustietoa. Toisaalta aikai-semmat selvitykset edustavat parasta mahdollista käytettävissä olevaa tietoa ja antavat hyvän vertailupohjan uusille ympäristövaikutusten arvioinneille, kuten kä-sillä olevalle hankkeelle.

Suunnitelmassa todetaan edelleen, että linnustonselvityksissä saatavan aineiston li-säksi arviointityön tukena käytetään muuta, alueelta olemassa olevaa havainto-ja kirjallisuustietoa, kuten metsähallituk-sen vastuupetolintujen aineistoa, rengas-tustoimiston rengastus- ja petopesärekis-terin aineistoa, sääksirekisterin aineistoa ja Keski-Suomen lintutieteellisen yhdistyk-sen TIIRA-havaintoaineistoa.

Annetun tiedon perusteella on vaikea arvi-oida mainittujen oheisaineistojen riittä-vyyttä ja käyttökelpoisuutta juuri kyseisen alueen linnustoa silmällä pitäen, joskin niiden avulla saadaan selville esimerkiksi hankealueella tai sen läheisyydessä sijait-sevat petolintujen tunnetut reviirit. Luon-nonvarakeskus suosittelee, että mainittu-jen oheisaineistojen lisäksi linnusto- ja muihin eläimiin kohdistuvien vaikutusten

arvioinnissa harkitaan käytettäväksi myös riistakolmiolaskentojen tuloksia kesä- ja talvikaudelta. Ne kattavat paremmin erityisesti metsä- ja suoelinympäristöjen riistalajiston.

Linnustovaikutusten arviointiin verrattuna muihin eläimiin kohdistuvien vaikutusten arviointi ja siinä käytettävien menetelmien kuvaus jää suunnitelmassa suppeaksi ja epämääräiseksi. Menetelmissä tuodaan esille erityisesti paikalliset, kansalaishavaintoihin pohjautuvat tietolähteet. Esimerkiksi riistaeläinten osalta suunnitelmassa mainitaan vain ohimennen Luonnonvarakeskus mahdollisena aineistolähteenä yhteyksissä, joissa esitellään lähtötiedot ja arviointimenetelmät suurpetojen esiintymiseen ja kannanvaihteluun (s. 73) sekä yleisemmin riistakantojen tilaan ja vaihteluun (s. 74) liittyen.

Paikallinen kokemusperäinen tieto on toki arvokasta ja usein käyttökelpoista sellaisenaan, mutta erityisesti suurpetojen esiintymistä hankealueella ja sen ympäristössä koskeva tieto on syytä varmistaa Luonnonvarakeskuksesta, joka tuottaa suurpetojen esiintymistä ja kantojen tilaa koskevaa tutkimustietoa.

Lausunnon tiivistelmä

Vuorijärvien tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointisuunnitelma on lintujen osalta lajistollisesti kattava ja menetelmällisesti monipuolinen ja asianmukainen. Yhden vuoden tausta-aineisto on kuitenkin altis satunnaisvaihtelulle, joten tulosten tulkinnassa ja johtopäätösten teossa on syytä olla varovainen ja arvioinnin tukena tulisi mahdollisuuksien mukaan käyttää valtakunnallisia linnustonseuranta-aineistoja. Riistalintujen ja muiden riistaeläinten osalta taustatietoja on hyvä

<p>täydentää nk. riistakolmiolaskentojen tiedoilla. Muiden kuin lintujen osalta vaikutusten arviointi ja siinä käytettävien menetelmien kuvaus jää suunnitelmassa suppeaksi ja epämääräiseksi. Pääpaino on paikallisissa, kansalaishavaintoihin pohjautuvissa tietolähteissä. Erityisesti suurpetojen esiintymistä hankealueella ja sen ympäristössä koskeva tieto on syytä varmistaa Luonnonvarakeskukselta.</p>	
---	--

1.9 Metsähallitus

Lausunto	Vastine
<p>Abo Wind Oy suunnittelee tuulivoimapuistoa Kannonkosken kunnan alueelle. Kaava-alueelle suunnitellaan enintään 60 uuden tuulivoimalan rakentamista. Hankkeen sähkönsiirtoa varten suunnitellaan noin 25 kilometrin pituisen 400 kV voimajohdon rakentamista kaava-alueelta länteen kohti Fingridin 400 kV-sähkölinjaa tai vaihtoehtoisesti noin kolmen kilometrin pituista maakaapelia itään kohti Elenian 110 kV-sähkölinjaa.</p> <p>Metsähallituksen hallinnassa oleva kiinteistö Konginkankaan valtionmaa 992-893-1-5 sijaitsee suunnittelualueen naapurissa Äänekosken kunnan puolella. Lisäksi suunnitellulla sähkönsiirtoreitillä sijaitsee Metsähallituksen hallinnassa olevia alueita.</p> <p>4.2.2 Vaikutukset maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön sekä 4.2.12 Meluvaikutukset:</p> <p>Vaikutusten arviointisuunnitelmassa todetaan, että maisemavaikutusten tarkastelu keskittyy tuulipuiston maisemalliselle lähi- ja välialueelle 0-12 kilometrin etäisyydelle tuulivoimaloista. Melu-, varjostus- ja</p>	<p>Jatkosuunnittelun aikana tullaan arvioimaan Pyhä-Häkin kansallispuistoon kohdistuvat maisema- ja meluvaikutukset.</p> <p>Vaikutukset kuukkelin elinympäristöön arvioinnissa.</p>

<p>vilkkumisvaikutuksia arvioidaan 2-3 kilometrin säteellä tuulivoimapuistosta ja sähkönsiirtoreitin välittömällä lähialueella.</p> <p>Pyhä-Häkin kansallispuisto sijoittuu lähimmillään 4 km etäisyydelle suunnitellusta tuulivoimapuistosta. Kansallispuisto on paitsi luonnonsuojelualue, myös merkittävä virkistys- ja luontomatkailukohde (19 400 käyntiä v. 2019). Alue on voimassa olevassa maakuntakaavassa osoitettu matkailun ja virkistykseen vetovoima-alueeksi ja kansallispuisto on lähiseudun luontomatkailuelinkeinolle merkittävä vetovoimatekijä.</p> <p>Metsähallitus pitää tärkeänä, että tuulivoimapuiston vaikutuksia arvioitaessa tarkastellaan Pyhä-Häkin kansallispuistoon kohdistuvia maisema- ja meluvaikutuksia esim. laatimalla näkemä- ja meluanalyysejä myös kansallispuiston suunnasta, jotta saadaan riittävä käsitys hankkeen toteuttamisen vaikutuksista kansallispuistossa vierailevien kävijäkokemukseen.</p> <p>4.2.7 Vaikutukset linnustoon:</p> <p>Hankealueen läheisyydessä sijaitsee useita luonnonsuojelualueita, joilla on pieni kuukkelipopulaatio. Kuukkeleiden esiintymistä on hyvä selvittää laadittavien linnustoselvitysten yhteydessä ja arvioida hankkeen toteuttamisen vaikutuksia kuukkelin elinympäristöön.</p>	
--	--

1.10 Metsäkeskus

Lausunto 11.9.2020	Vastine
Kohta OAS: Osallistumis- ja arviointisuunnitelma vaikuttaa kattavalta. Varsinkin seurantariryhmässä on mukana laajalti eri tahoja ja ryhmä itsessään on osallistamisen	Merkittää tiedoksi. Jatkosuunnittelussa ja arvioinnissa hyödynnetään avoimia tietolähteitä.

<p>kannalta arvokas asia. Varsinkin nyt Korona-aikana, kun ei ole yleisötilaisuuksia, tulee olla erittäin tarkkana osallistamisen kanssa. Tulee huolehtia, että vaikutusalueen kaikki maanomistajat saavat tiedon hankkeesta ja tulee kiinnittää huomiota, että vaikutusalue on rajattu tarpeeksi laajaksi.</p> <p>Kohta YVA: YVA suunnitelma vaikuttaa kattavalta ja siinä on otettu erilaiset luonto- ja ympäristöarvot huomioon. Välke- ja melumallinnuksen tekniikkaa tulee koko ajan kehittää, sillä tuulivoimalat tuovat esille uudenlaisia mitattavia ympäristöseikkoja.</p> <p>Kohta: Lähteet: Lähteistä puuttuu Suomen metsäkeskuksen metsävaratieto. Avoin metsävaratiedosta löytyy metsälain arvokkaat luontotyytit ja metsänkäyttöilmoitukset. Tiedostosta on myös toimijoiden mahdollista ladata metsävaratietoa. www.metsakeskus.fi/ avoin metsävaratieto.</p> <p>Tuulimyllyille rakennettavien teiden, rumpujen ja siltojen tulisi olla sopivia metsätalouden tarpeisiin ja liittymien tulee mahdollistaa metsätalouden tarpeet, ettei metsäkuljetuksille tule ns. pullonkauloja.</p>	
---	--

1.11 Pohjoisen Keski-Suomen Ympäristölautakunta

Lausunto 29.9.2020	Vastine
<p>YVA-suunnitelmassa esitetään selvitettyä nolla-vaihtoehdon lisäksi vain yksi toteutusvaihtoehto. Vaikutusten arvioinnin edetessä tulee muodostaa toinen toteutusvaihtoehto ja se tulee ottaa tarkasteluun riittävän varhaisessa vaiheessa, jotta sen</p>	<p>Jatkosuunnittelussa muodostetaan kaksi hankevaihtoehtoa 0-vaihtoehdon lisäksi. vaikutukset tullaan arvioimaan koko tuulivoimapuiston elinkaaren ajalta.</p>

<p>arviointi ei jäisi vailinnaiseksi ja vaihtoehtojen vertailu olisi selkeää.</p> <p>Suunnitteluvaiheen melumallinnukset on tehtävä sen korkuiselle tuulivoimalalle kuin hankkeessa suunnitellaan (melun lähtöpiste). Sekä mahdollisimman realistisilla tämän hetken voimalamalleihin perustuvilla tai ennustettavilla lähtömelutasoilla ja siihen lisättävällä suunnitelmassakin mainitulla varmuusarvolisäyksellä.</p> <p>Varjostusmallinnuksessa eli välkemallinnuksessa tulisi huomioida myös puuston muuttuminen tuulivoimaloiden elinkaaren aikana. Tämä tulisi ottaa huomioon erityisesti kohteissa joissa varjostusmallinnus "ilman puustoa" osoittaa varjostusohjearvon ylittymistä mutta varjostusmallinnus "nykyisellä puustolla" osoittaa varjostusohjearvon alittumista.</p> <p>Kaava-alueen rajalta noin 4,5 kilometrin etäisyydellä, kiinteistöllä Toivonmaa (216-405-6-22), sijaitsee yksityinen lentokenttä. Tämä tulee huomioida kaavan suunnittelussa.</p>	
---	--

1.12 Puolustusvoimien 3. logistiikkarykmentti

Lausunto 4.9.2020	Vastine
<p>Puolustusvoimien toiminnan huomioonottaminen tuulivoimarakentamisessa</p> <p>Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 24§ mukaan kaikessa alueiden käyttöä koskevassa suunnittelussa on otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.</p> <p>Alueiden käytön suunnittelussa on otettava huomioon maanpuolustuksen ja raja- valvonnan tarpeet ja turvattava riittävät alueelliset edellytykset varuskunnille,</p>	<p>Puolustusvoimilta pyydetään tarpeelliset lausunnot. Merkitään tiedoksi ja huomioidaan suunnittelussa</p>

ampuma- ja harjoitusalueille, varastotoiminnalle, sotilasilmailulle sekä muille maanpuolustuksen ja rajavalvonnan toimintamahdollisuuksille kunnan alueella.

Merkittävin ja laaja-alaisin tuulivoimaloista aiheutuva vaikutus kohdistuu puolustusvoimien aluevalvonnassa käyttämiin sensorijärjestelmiin. Tuulivoimaloiden tiedetään aiheuttavan haittaa erityisesti tutkille (=ilma- ja merivalvontatutkat), joille voimat ovat suuria tutkakohteita. Tuulivoimalan aiheuttamat häiriöt ilmenevät muun muassa varjostamisena ja ei-toivotuina heijastuksina, mistä johtuen tutkan valvontakyky heikentyy ja tuulivoimala voi näkyä tutkakuvassa. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia puolustusvoimien lakisääteisen aluevalvontatehtävän suorittamiselle (Laki puolustusvoimista 551/2007 j aluevalvontalaki 755/2000).

Puolustusvoimien lausunnot tuulivoimahankkeista

Puolustusvoimat antaa erilliset lausunnot alueidenkäytön suunnitteluun (LOGR -kaavat, YVA) sekä hankkeisiin liittyen (PEOPOS). Hankkeisiin liittyen puolustusvoimat antaa erikseen pyydettyä yleensä omat erilliset lausunnot tutkavaikutusten tarkemmasta selvittämistarpeesta ja tuulivoimalahankkeiden hyväksyttävyydestä puolustusvoimien kannalta. Tarvittaessa hankkeista tulee tehdä tutkavaikutusten arviointi VTT:llä. Arvion tarkemman tutkaselvityksen tekemisen tarpeesta tekee Pääesikunta (operatiivinen osasto) saatuaan tarvittavat tarkemmat tiedot (tuulivoimaloiden maksimikokonaiskorkeudet, sijoituspaikat (koordinaatit) ja lukumäärät) suunnitelluista tuulivoimaloista. Tutkavaikutusten

selvittämisestä vastaa tuulivoimatoimija tai kaavoittaja. Jos tutkavaikutuksen selvitys tarvitaan, tulee se tehdä viimeistään yksityiskohtaisessa suunnittelussa.

Kannonkosken Vuorijärvien tuulivoimahanke

Puolustusvoimat on osallinen Kannonkosken Vuorijärvien tuulivoiman kaavaprosessissa ja lausuu kaavoituksen eri vaiheissa.

OAS:n mukaan Pääesikunta on antanut Kannonkosken Vuorijärvien tuulivoimahankeesta myönteisen lausunnon tuulivoimahankkeen hyväksyttävyydestä yhteensä 60 kpl 300 m korkeille tuulivoimaloille Vuorijärvien alueelle. Tällä nimellä ei löydy hyväksyntää. Onko hanke vaihtanut nimeä? Jatkossa OAS:iin tulee merkitä myös tuulivoimahankkeen aiemmat nimet, joilla hyväksyntää on haettu, jos sellaisia on.

Puolustusvoimilla ei ole muuta huomautettavaa OAS:aan eikä YVA-suunnitelmaan.

Jos toteutettavien tuulivoimaloiden koko (suurempi, korkeus > 10 m), määrä (enemmän) tai sijoittelu poikkeaa (> 100 m) niistä tiedoista, joilla Puolustusvoimat (Pääesikunnan operatiivinen osasto) on antanut lausunnon hankkeen lopullisesta hyväksyttävyydestä, tulee hankkeelle saada Pääesikunnalta uusi lausunto hyväksyttävyydestä ja selvitystarpeista. Myös tapauksessa, jossa muutokset ovat pienemmät kuin yllä on esitetty, pyydetään muutoksista tiedottamaan Pääesikunnan operatiivista osastoa.

1.13 Saarijärven kaupunki

Lausunto 18.9.2020	Vastine
<p>Yleistä</p> <p>Saarijärven kaupungin johto suhtautuu myönteisesti tuulivoimaan; tuulivoima nähdään tärkeänä energialähteenä ilmastonmuutoksen haittojen ehkäisemisessä ja tuulivoimaloiden kiinteistövero-tuotot ovat tärkeä tulo kuntien elinvoimaisuuden kannalta.</p> <p>Hankealueen sijoittuminen Saarijärven kaupungin rajaa sivuten</p> <p>Kannonkosken Vuorijärvien tuulivoimayleiskaavan hankealue sijoittuu Saarijärven kaupungin koillisrajaan sivuten siten, että hankkeella voi olla vähintäänkin maisemavaikutuksia Rajakylän – Heinäpohjan alueelle (Lakojärven – Heinäjärven lähiasutus). Kaavaprosessin edetessä Saarijärven kaupunki toivoo, että myös naapurikuntien rajan läheiseen asutukseen kohdistuvia vaikutuksia kuvataan tulevassa kaava- ja yva-selostuksessa. Saarijärven kaupunki ottaa kaavahankkeeseen tarkemmin kantaa (myös lähiasutuksen osalta) yleiskaavoituksen valmistelu- ja ehdotusvaiheessa, kun selvityksiä ja vaikutusarviointeja on laadittu.</p> <p>Hankealueen sijainnista johtuen, tuulivoimapuiston 40 dB melualueet saattavat ulottua osin myös Saarijärven kaupungin puolelle kuntarajan tuntumassa. Kaavaprosessissa tai YVA-lain mukaisessa arviointinettelyssä ei käsitellä maanvuokrasopimusasioita, mutta Saarijärven kaupungin toiveena on, että hanketoimija laatii tarvittavat maanvuokrasopimukset (tai muun haittaa koskevan sopimuksen) niiden yksityisten maanomistajien kanssa, joiden maa-alueille on mahdollisesti muodostumassa meluhaitta-alueita.</p>	<p>Merkitään tiedoksi ja huomioidaan ympäröivien kaavojen maankäyttövaraukset suunnittelussa ja arvioinnissa.</p> <p>Melu- ja maisemavaikutukset tullaan arvioidaan maisema-analyysin perusteella. Tuulivoimalat tullaan sijoittamaan siten, että niiden melu ei ylitä melun ohjearvoja myöskään Saarijärven kunnan puoleisilla rakennuspaikoilla.</p> <p>Pyhä-Häkin kansallispuistoon kohdistuvien maisemavaikutusten arvioinnin tueksi laaditaan myös kuvasovite.</p>

Pyhä-Häkin kansallispuistoon kohdistuvat vaikutukset

Alustavan näkymäanalyysin mukaisesti Vuorijärvien tuulivoimapuiston voimalat näkyvät vain vähäisesti Pyhä-Häkin kansallispuiston alueelle ja alustavien melumallinnusten perusteella ko. alueelle ei aiheudu meluhaittaa. Saarijärven kaupunki esittää, että myös Saarijärven kaupungin puolelle muodostuvien maisemavaikutusten osalta laaditaan kuvasovitteita erityisesti Pyhä-Häkin kansallispuiston suunnasta. Yleisötilaisuudessa esitetty näkymäalueanalyysi ei ollut vielä FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n laatima eli Saarijärven kaupunki ottaa asiaan kantaa tarkemmin vasta kaavahankkeen valmisteluvaiheessa Pyhä-Häkin kansallispuiston osalta.

Hankealueen lähialueella voimassa oleva Pienvesistöjen rantaosayleiskaava

Lähimmät Saarijärven kaupungin Pienvesistöjen rantaosayleiskaava-alueet ja niille osoitetut rantarakennusyksiköt sijoittuvat Kohmujärven, Koukkujärven, Mustalammen, Pirttilammen, Linjalammen, Pahalammen, vesistön rannalle. Lähimmät uudet loma-asuntoyksiköt (RA) sijoittuvat Koukkujärven rannalle (n. 115 metriä Kannonkosken kunnan rajasta), Kohmujärven rannalle (n. 750 metriä Kannonkosken kunnan rajasta) ja Mustalammen rannalle (n. 290 metriä Kannonkosken kunnan rajasta). Saarijärven kaupungin lähivesistöjen uudet loma-asuntoyksiköt (RA) tulee myös huomioida kaavaprosessin valmistelussa.

Saarijärven kaupungilla ei ole muuta erityistä lausuttavaa Kannonkosken Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan vireilletuloaineistosta. Tarkemmin kaavahankkeeseen Saarijärven kaupunki voi ottaa kantaa vasta kaavahankkeen valmisteluvaiheessa

---

(luonnosaineiston nähtävillä ollessa), kun aluetta koskevat selvitykset ovat pääosin valmistuneet ja vaikutusarviointeja on laadittu.	
---	--

1.14 Suomen Turvallisuusverkko Oy

Lausunto	Vastine
Viitaten lausuntopyyntöönne 24.6.2020 koskien Vuorijärvien tuulivoimahanketta Kannonkosken kunnassa. Suomen Turvallisuusverkko Oy:llä ei ole lausuttavaa tai osallistumistarvetta suunnittelukokonaisuuteen liittyen.	Merkitään tiedoksi.

1.15 Traficom

Lausunto 2.9.2020	Vastine:
Kannonkosken Vuorijärvien tuulivoimapuiston yleiskaavan ja YVAN yhdistetyssä yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja YVA-suunnitelmassa on kohdassa 5.8.4 todettu osan hankealueesta jäävän Jyväskylän lentoaseman korkeusrajoitusalueelle. Tässä yhteydessä ei ole kuitenkaan mainittu mikä tuo korkeusrajoitus on ja onko rajoituksella vaikutusta suunniteltuihin voimalakorkeuksiin tuolla alueella.	Merkitään tiedoksi ja selvitetään korkeusrajoituksen mahdollinen vaikutus.

1.16 Viitasaaren kaupunki

Lausunto 14.9.2020	Vastine:
<p>YVA-menettelyn keskeisiin periaatteisiin kuuluu osallistumisen mahdollistaminen ja laaja kuuleminen.</p> <p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on riittävästi tuotu esille osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus, kuvattu kaavoituksen keskeiset tavoitteet ja aikataulu sekä todettu maankäyttö- ja rakennuslain yleiskaavoitusta koskevat sisältövaatimukset. Hankkeesta on tiedotettu ja osallistuminen on ollut mahdollista riittäväällä tavalla.</p> <p>Hankkeen paikallisten tahojen kuulemisen varmistamiseksi on koottu seurantaryhmä tukemaan ympäristövaikutusten arviointityötä ja kaavoitusta. Seurantaryhmän tarkoitus on edistää osallistumista sekä tehostaa tiedonkulkua ja -vaihtoa hankkeesta vastaavan, viranomaisten ja eri sidosryhmien välillä. YVA- ja kaavakonsultti ottaa seurantaryhmän mielipiteet huomioon arviointisuunnitelmaa ja -selostusta laadittaessa.</p> <p>Viitasaaren kaupunki pitää tärkeänä selvittää eri tahojen suhtautumista hankkeeseen. Saaduissa palautteissa korostuu huoli ihmisiin kohdistuvista vaikutuksista. Ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia on tarpeen analysoida analyttisesti.</p> <p>Tästä tuulivoimahankkeesta tulee tehdä riittävä selvitys sen vaikuttavuudesta yksityisiin kiinteistöjen omistajiin ja asukkaisiin. Se ei saa vaikeuttaa Viitasaaren eikä muidenkaan naapurikuntien kiinteistöjen käyttöä.</p> <p>Viitasaaren kaupungilla ei ole muuta huomauttamista osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.</p>	<p>Seurantaryhmän kommentit huomioidaan arviointia ja YVA-selostusta laadittaessa. Seurantaryhmä kokoontuu vielä uudestaan eneneen YVA-suunnitelma ja kaavaluonnos asetetaan nähtäville. Alueen asukkaita tullaan kuulemaan laajasti. Lähialueen asukkaille ja maanomistajille lähetetään asukaskyselyn osana arviointityötä.</p>

1.17 Väylävirasto

Lausunto 16.9.2020	Vastine:
<p>Kannonkosken kunta on pyytänyt Väylävirastolta lausuntoa Vuorijärven Tuulivoimahankkeen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä ympäristövaikutusten arviointisuunnitelmasta. ABO WIND Oy suunnittelee tuulivoimapuistoa Kannonkosken kunnan kaakkoisosaan Vuorijärvien alueelle. Vuorijärvien tuulivoimahanke muodostuu enintään 60 tuulivoimalasta ja voimaloiden kokonaiskorkeus tulee olemaan enintään 300 m.</p> <p>Hankealue on kooltaan noin 5 400 hehtaaria. Hanke sijoittuu Kannonkosken kunnan</p>	<p>Merkittään tiedoksi ja turvallisuus seikat huomioidaan jatkosuunnittelussa.</p>

alueelle, noin 14 km etäisyydelle Kannonkosken kuntakeskuksesta kaakkoon ja rajautuu Saarijärven, Äänekosken ja Viitasaaren kuntarajoihin. Tuulivoimaloiden lisäksi alueelle rakennetaan tarvittavat huoltotiet, maakaapelointi voimaloiden välille ja sähköasema. Hankealueella tuotettu sähkö siirretään alustavien suunnitelmien mukaan valtakunnanverkkoon joko alueen länsipuolella kulkevan Fingridin 400 kV-sähkolinjan tai itäpuolisen Elenian 110 kV-sähkolinja kautta.

Hankealueen itäpuolella kulkee valtatie 4 ja länsipuolella yhdystie 6510. Länsipuolelle sijoittuvat myös yhdystiet 6502 ja 16891. Hankealueen pohjoispuolella on kantatie 77 ja koillispuolella yhdystie 16899. Hankealueen eteläpuolella ovat yhdystiet 16887 ja 6501. Hankealueella on kattava metsäautotieverkosto. Kulku hankealueelle on mahdollisesti yhdystien 6510 kautta tai valtatieltä 4. Liikenne tuulivoimapuistoon tullaan suunnittelemaan pääasiassa olemassa olevia teitä hyödyntäen ja niitä tarvittaessa parantaen. Mahdollinen uusien tieosuuksien tarve selviää jatkosuunnittelun edetessä.

Tuulivoimaloiden rakentamisessa tarvittavat osat sekä pystytyskalusto kuljetetaan rakennuspaikoille todennäköisesti kaava-alueen lähimmistä satamista (Kokkola, Pietarsaari, Vaasa tai Kalajoki).

Liikennevaikutusten arviointi on esitetty YVA-suunnitelmassa riittävällä tasolla. Väylävirasto painottaa, että hankkeen suunnittelussa tulee ottaa huomioon maanteiden suoja-alueet ja voimajohdon pylväät ja harukset on sijoitettava riittävän etäälle

2 Mielenpitoet

2.1 Mielenpito 1

	Vastine
<p>Mielenpitoessa vastustetaan hanketta ja on tuotu esille mm. seuraavia seikkoja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Luonnonsuojelualueita lähellä - Rakennuspaikat poistuvat - Tiestön kunta ja korjausten maksaja - Mallintaminen ei anna oikeaa kuvaa - Luonnolle aiheutuvat haitat luonnolle ja ihmisille - Vanhan asutuksen huomioiminen Sarvimäen ja Vuorimäen alueella - Puolustusvoimien lausunto nähtävillä - Vaikutus ihmisten mielenterveyteen - Ei edesauta uusien loma- ja vakioasukkaiden tuleamista kuntaan. - Äänimaisema muuttuu - Kaavan tulisi odottaa maakuntakaavan etenemistä - Työllisyysvaikutus on vähäinen. - Siirtolinja aiheuttaa tuhoa leveällä alueella. - Lentoestevalot näkyvät kymmenien kilometrien päähän mm. Pyhä-Häkin kansallispuistoon - Häiriön puhelin- ja viestiyhteyksiin - Vaikutukset linnustoon	<p>OAS-YVA-suunnitelma on työohjelma hankkeen ympäristövaikutusten arvoimiseksi ja kaavoituksen laatimista varten. Seuraavassa vaiheessa tehdään tarvittavat selvitykset ja arvioidaan vaikutukset, jotka raportoidaan selostukseen ja asetetaan julkisesti nähtävillä tutustuttavaksi ja mielenpitoiden ja lausuntojen esittämistä varten.</p> <p>Suunnittelussa esille tuodut huolet pyritään huomiomaan ja haitat minimoimaan.</p>

2.2 Mielipide 2

<p>Ymmärrän, että kaavailtu alue tuulivoiman tuotantoon voi tuntua "tyhjältä", kunta-päättäjien halutessa mielummin huolehtia tulevaisuuden budjeteista ja ikääntyvästä väestöstä Kannonkoskella. Mutta tuulivoimapuisto ei ole ratkaisu tähän.</p> <p>Puhdas luonto imagona ei ole enää pelkääntään menneiden vuosien "viherpiipertäjien" juttuja. Maailmalla pienimmätkin luontoarvot säilytetään mielummin kuin hyödynnetään paikallisia luonnonvaroja alueellisesti, koska on laskettu niiden tuottavan enemmän rahallista hyötyä mm. luontoturismista kautta lähitulevaisuudessa. Onko tämä otettu laskelmissa huomioon? Onko siis riittävästi selvitetty kuinka paljon yhden tuulimyllyn ylläpito maksaa kun vuonna 2029 Suomen valtion syöttötariffi loppuu tuulivoimalle, jonka jälkeen vanhoille tuulimyllyille ei enää löydy rahastoja huolto-, korjaus- eikä purkukustannuksille. Purkukustannukset voivat olla satoja tuhansia euroja tuulimyllyä kohden.</p> <p>Vaikka alustavassa kartoituksessa on vähätelty alueen luontoarvoja ja eläimistöä. Alueelta luontoarvoja löytyy todella paljon. Eläimistö on laajaa, jota myös EU:n luontodirektiivin mukaan pitäisi suojella, näitä lajeja ovat mm. lepakko, viitasammakko, liito-orava ja saukko. Lisäksi suurpedoistamme alueella lisääntyy ahma, ilves, karhu ja susi. Mutta eräs tärkein alueen erikoinisuus löytyy linnustosta, koska alueella pesii kaakkuri, joka lentää todella kaukaa pesimään alueelle. Muualla Suomessa tehdään keinotekoisia pesiä kaakurille, tällä alueella ne pesivät luonnollisesti.</p>	<p>Vastine:</p> <p>Taloudellisessa vastuussa hankkeessa on hankevastaava. Kaikki uusimmat tuulivoimahankkeet toteutetaan ilman tukia.</p> <p>Suunnittelussa selvitetään ja kartoitetaan alueen luontoarvot kattavasti ja arvioidaan hankkeen vaikutukset niihin.</p> <p>Keski-Suomen maakuntaliitto on päivittämässä maakuntakaavaa. Maakuntakaavan 2040 luonnoksessa alue on osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuvaksi alueeksi. Maakuntakaava on tältä osin hyväksyttävä ennemmin kuin tuulivoimayleiskaavan voi hyväksyä.</p>
---	--

<p>Mehiläishoitajana tiedän, ettei Etelä-Suomessa ja rannikolla voida sijoittaa mehiläispesiä tuulivoimaloitten läheisyyteen, muuten tuulivoimaloitten alueet olisivat isoine tiestöineen hyviä paikkoja, koska autolla pääsisi helposti kulkemaan tarhoille ja siellä ei viihdy myöskään karhut, jotka voisivat tuhota mehiläispesiä. Koska ilmeisesti jotain näissä tuulivoimaloissa on, kun niitä villieläimetkin karttavat.</p> <p>Vuorijärvien alue limittyy Saarijärven lähi-alueitten kanssa eräisiin puhtaimpien hujajien tuotantoalueitten joukkoon koko eteläisemmässä Suomessa.</p> <p>Keski-Suomen liitto vuosia sitten teki kartoituksen, jossa Keski-Suomessa ei ole kuin kaksi tuulivoiman tuottamiseen soveltuvaa paikkaa, ne ovat Multialla ja Pihlajaluodalla. Ihmettelemme, että nyt ollaan rakentamassa erästä Suomen suurinta tuulivoimapuistoa Kannonkoskelle.</p>	
--	--

2.3 Mielipide 3

	Vastine
<p>Yrityksemme on toiminut luontomatkailun parissa yli 25 vuotta. Toimimme Lakomäessä UPM-Kymmene Oyj omistaman maa-alueen keskellä, suunnitellun tuulivoima kaava-alueen kupeessa. Ympärillä oleva puhdas metsäluonto ja hiljaisuus ovat yritystoimintamme kannalta elintärkeitä. Olemme pitkäjänteisesti kehittäneet toimintaamme kunnassa luontomatkailun parissa, ja globaali matkailutrendi tukee oikeutetusti pitkäaikaisia näkemyksiämme. Osa lapsistamme koulutetaan alalle ja toivomme että he pystyisivät tulevaisuudessa jatkamaan toimintaa. Toimintaedellytysten säilyminen edellyttää sitä, ettei kaavailtua Vuorijärvien tuulivoimatahdasta rakenneta.</p> <p>Lakomäen Vuorijärvien alueelle suunniteltu megaluokan tuulivoimala-alue uhkaa vedä elantomme, elämäntyömme, kotimme ja tuhota koko tulevaisuutemme. Perheemme henkilökohtaisen katastrofin lisäksi meillä on suuri huoli vaikutusalueen ihmisistä sekä ympärillämme olevasta monimuotoisesta metsäluonnosta eläimistöineen, sen maise- masta ja hiljaisuudesta.</p> <p>Käynnistimme Lakomäen Metsäkartanon kalliin ja yli kaksi vuotta kestäneen brändimuutoksen kiinalaisten ja keskieurooppalaisten matkailijoiden tavoittelemiseksi. Kestävän luontomatkailun kehittämiseen olemme luottaneet vahvasti Keski-Suomen maakuntakaavaan, ja sinne kirjatun Luonnon- ja virkistysvetovoima-alueen pysyvyyteen. Olemme niin ikään luottaneet kunnan elinkeinostrategiaan, mihin on kirjattu kunnan yrittäjämysteisyys päätöksenteossa sekä vaalitaan kestävä yrittäjyyttä maasta ja metsästä. Kuntastrategiaan on</p>	<p>Suomen valtiota sitovat kansainväliset ilmastosopimukset, jotka edellyttävät päästövähennyksiin. Ilman tuulivoimaan tavoitteisiin on vaikea päästä.</p> <p>OAS-YVA-suunnitelma on työohjelma hankkeen ja kaavoituksen tekemistä varten. Seuraavassa vaiheessa tehdään tarvittavat selvitykset ja arvioidaan vaikutukset, jotka raportoidaan YVA-selostukseen ja asetetaan julkisesti nähtäville tutustuttavaksi ja mielipiteiden ja lausuntojen esittämistä varten.</p> <p>Hankkeessa on tiedotettu vähintään lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Jatkossakin hankkeesta tullaan tiedottamaan ja kuullaan asianosaisia OAS-YVA-suunnitelman mukaisesti.</p> <p>Keski-Suomen maakuntaliitto on päivittä- mässä maakuntakaavaa. Maakuntakaavan 2040 luonnoksessa alue on osoitettu tuuli- voimatuotantoon soveltuvaksi alueeksi. Maakuntakaava on tältä osin hyväksyttävä ennemmin tuulivoimayleiskaavan voi hyväk- syä.</p> <p>Aikaisemmissa tuulivoimahankkeissa ei ole noussut esille maaperän resonointi millään tavalla.</p> <p>Käytössä olevat mallinnusohjelmat on skaa- lattavissa erikokoisille voimaloille. Mallin- nusohjelma on yleisesti käytetty ja viran- omaisten hyväksymä.</p>

erikseen kirjattu matkailuelinkeino painopistealueena ja valtteinä luonto ja hiljaisuus. Tiedon tuulivoimalatehdashankkeesta saimme kaksi päivää ennen infotilaisuutta joulukuussa 2019. Ironista kyllä, samana päivänä 10.12.2019, kun tuulivoimayhtiö ABO Wind Oy piti infotilaisuutta yhdessä Kannonkosken kunnan kanssa tuulivoimahankkeesta, julkaistiin yrityksemme uuden brändin mukaiset nettisivut.

Näihin yllä kerrottuihin seikkoihin nähden voimme todeta, että meitä ei ole kuultu, eikä meitä ole tiedotettu riittävän aikaisessa vaiheessa kaavailluista suunnitelmista. Tuulivoimatehtaan toteutuessa olemme suurin yksittäinen kärsijä asiassa. Viestintä tämän asian tiimoilta on ollut vähäistä miltei olematonta. Olemme lähettäneet kysymyksiä tämän asian tiimoilta kunnan päättäjille saamatta niihin vastauksia. Liite 1.

YVA-arvioinnissa ei ole otettu lainkaan huomioon tai kantaa maaperän resonoinnista aiheutuviin haittoihin. Kotimme ja yrityksemme sijaitsee samalla kalliolla kaavaillun tuulivoima-alueen kanssa. Parhaimmillaan rakennuksen vieressä on vain muutamia kymmeniä senttejä maata ennen kovaa peruskalliota. Tämä asia koitetaan täysin olla huomioimatta mm. FCG:n ja keväällä asiantuntijana luennoineen Valtteri Hongiston taholta.

YVA arvionnissa konsulttitoimisto FCG:n tekemä äänimallinnus ei myöskään ole luotettava, koska vertailupohjaa tämän kokoluokan voimaloista ei ole olemassa.

2.4 Mielipide 4

	Vastine
<p>Suunniteltu Vuorijärven tuulivoimapuisto on mielestäni tulossa aivan liian lähelle vakituisia asumuksia ja kesämökkikiinteistöjä. Koska kyseessä on Suomen suurin hanke, koen, että nykyinen saatavilla oleva tieto ei riitä vakuuttamaan näin suuren voimalan haitattomuudesta ihmisten terveydelle ja alueella esiintyville eläimille.</p> <p>Ilmaisen huoleni Vuorijärven tuulivoimapuiston sijoittumisesta lähelle lomakiinteistöäni. Kesämökkini sijaitsee 2 km päässä suunnitellusta tuulivoimapuistosta Mustikkavuoren juurella. Miten on huomioitu Mustikkavuoren vaikutus tuulivoimasta lähtevään ääneen ja miten ääni tulee kuulumaan mökkitontilleni? Samoin minua huolestuttaa maatärinä. Tietääkseni maatärinästä ei ole luotettavaa tietoa näin massiivisilla tuulivoimaloilla mitattuna.</p> <p>Mökkini sijaitsee Kotilampi nimisen järven rannalla. Olen useamman vuoden ajan seurannut järvellä säännöllisesti näkyviä lintuja kuten joutsenia, sorsia, harmaahaikaroita, telkkiä ja kaakkureita. Miten näiden lintujen tulee käymään? Lisäksi mökkinaapuri on havainnut maa-otkan.</p> <p>Isoimmista eläimistä mainittakoon karhu, josta on myös havainto ja itse ottamani kuva tassun jäljestä Kotisalon tiellä. Mainittakoon myös, että aittani hirsiseinissä asustaa lepakoita. Lajista ei ole tietoa. Näistä kaikista olette varmaan saanut havainnot ympäristöarvioinneissa.</p> <p>Toivon, että otatte huomioon nämä huoleni. Olen yli 50 vuoden ajan viettänyt kesäni Kanonkoskella Käräjämäellä ja perittyäni äitini mökin muutama vuosi sitten, toivoin, että voisin viettää kesäni jatkossakin näissä</p>	<p>Tuulivoimaloita sijoitettaessa huomioidaan se, että tuulivoimaloiden melulle asetettu ohjearvo 40 dB meluraja ei ylity yhdelläkään lomatai asuinrakennuksella. Kaava-alueen raja on noin 1 päässä Kotilammelta ja lähin suunniteltu tuulivoimala sijoittuu yli kahden kilometrin päähän lammista.</p> <p>Tuulimyllyt eivät aiheuta maatärinää.</p> <p>Hankealueen luontoarvot eläimistöineen tullaan selvittämään ja raportoimaan. Jatkosuunnittelussa luontoarvot tullaan huomioimaan ja hankkeen vaikutukset luontoarvoihin arvioimaan.</p>

---

maisemissa. Toivottavasti tämä tuulivoima- hanke ei riko tätä tarinaa.	
---	--

2.5 Pielipide 5

	Vastine
<p>Hanke tuottaisi huomattavaa haittaa kiinteistölleni.</p> <p>Hanke on liian suuri eikä se huomioi riittävästi lähialueen nykyistä käyttöä ja aiheuttaa terveys- ja viihtyvyyshaittoja sekä aiheuttaa seudun arvoa matkailu- ja virkistyskäytössä.</p> <p>Hanketta tulee pienentää esim. 40 voimalan hankeesi.</p> <p>Tulee myös harkita mahdollisuutta voimalojen pienentämiseksi.</p>	<p>YVA-prosessissa tutkitaan hankeen vaikutuksia ja pyritään todettujen vaikutusten perusteella suunnittelemaan ratkaisu, joka on ympäristön kannalta hyväksyttävissä.</p> <p>Hanke on pienentymässä alkuperäisistä tavoitteistaan.</p>

2.6 Pielipide 6

	Vastine
<p>Kannonkosken kunnanhallitus käynnisti 9.12.2019 §144 Vuorijärvien alueelle tuulivoimaa koskevan osayleiskaavan laatimisen ABO Wind Oy:n esityksestä. Hankealue sijaitsee eLyly Oy:n konttorin ja edustustilojen välittömässä läheisyydessä. eLyly Oy ei ole saanut asianmukaista informaatiota hankkeesta, eikä tietoa siitä miten ja kenelle kysymyksiä ja mielipiteitä voidaan esittää asiaa koskien ja missä ajassa näihin saadaan vastaukset.</p> <p><i>Vuorovaikutus kaavoituksessa</i></p> <p>Kuntalaki § 29 Tiedottaminen sekä Kunnan hallintosäntö § 147 Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille</p> <p>Kunnan on tiedotettava asukkailleen kunnassa vireillä olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä ratkaisuista ja niiden vaikutuksista. Kunnan on laadittava tarvittaessa katsauksia kunnan palveluja, taloutta, ympäristönsuojelua ja maankäyttöä koskevista asioista. Asukkaille on myös tiedotettava, millä tavoin asioista voi esittää kysymyksiä ja mielipiteitä valmistelijoille ja päättäjille.</p> <p>Maankäyttö- ja rakennuslaki § 7 Kaavoituskatsaus</p> <p>Kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä (kaavoituskatsaus). Siinä selostetaan lyhyesti kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä sellaiset päätökset ja muut toimet, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, sisältöön ja toteuttamiseen.</p>	<p>Hankkeesta on tiedotettu siten kuin MRL ja YVA-laki edellyttävät. Hankeen osalta on tultu julkisuuteen heti kuin se on ollut mahdollistan ja on ollut jotain tiedotettavaa. Yleiskaava on tullut vireille hankevastaavan esityksestä. Kunta ei ole voinut ottaa hanketta kaavoitustaksaukseen ennen kuin hankavastaava on tehnyt virallisen esityksen yleiskaavan käynnistämisestä.</p> <p>Keski-Suomen maakuntakaava 2040 kaavaluonnoksessa on hankealueelle osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuva alue. Maakuntakaava on tultava hyväksytyksi ennen kuin tuulivoimayleiskaava voidaan valtuustossa käsitellä.</p>

Kaavoituskatsauksesta on tiedotettava sen tarkoituksen kannalta sopivalla tavalla.

eLyly Oy:tä ei informoitu eikä kuultu, eikä se saanut tietoa kunnassa vireillä olevista asioista tai niitä koskevista suunnitelmista tai niiden vaikutuksista.

8.10.2019 Teknisen lautakunnan pitämässä kokouksessa, koskien kaavoituskatsausta ei ole huomioitu Kannonkosken Vuorijärvien alueen ja Eteläosan vesistöjen ranta-osayleiskaava muutoksia ns. Lakomäen aluetta, joka on merkitty matkailun ja virkistysvetovoima alueeksi Keski-Suomen maakuntakaavassa. Näin suuren hankkeen ollessa kyseessä Vuorijärvien tuulivoimalat olisi pitänyt huomioida jo paljon ennen lokakuun kokoustakin, jolloin eLyly Oy:llä olisi ollut edes jokin mahdollisuus saada tieto Kannonkosken kunnan sivuilta sähköisistä pöytäkirjoista. Asia oli ollut Kannonkosken kunnanjohtajalla Markku Vehkaojalla tiedossa jo ainakin vuoden. Ilmoitus kunnanhallituksen kokousasialista tuli kunnan nettisivuille nähtäville 5.12.2020 ja kannonkosken kunnanhallitus käynnisti 9.12.2019 §144 Vuorijärvien alueelle tuulivoimaa koskevan osayleiskaavan laatimisen ABO Wind Oy:n esityksestä.

Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen ja alueen toteutuneen kaavoituksen vastaisuudesta

Tuulivoimalaitokset ovat ristiriidassa maakuntakaavan kanssa, Matkailun ja virkistysvetovoima-alueella osoitetaan maakunnallisesti tärkeät matkailu- ja virkistyskäytössä olevat tai siihen soveltuvat alueet.

eLyly Oy:n toiminta ja arvot pohjautuvat luonnon kunnioittamiseen ja hiljaisuuteen. Maakuntakaava sekä Kannonkosken kuntastrategia ovat myös vahvistaneet, että

tulevaisuudessa eLyly Oy:n konttori ja edustustilat sijaitsevat Lakomäen alueella rauhallisen ja voimaannuttavan luonnon keskellä.

eLyly Oy tavoite on tuoda potentiaalisia asiakkaita maailmalta kokemaan suomalainen, maailmallakin ainutlaatuinen tuote eLyly sähkölumiskootteri yhdistettynä hiljaiseen luontoon ja saunaelämykseen, tätä varten eLyly Oy on rakennuttanut testiradan Karhukartanon maisemiin. eLyly tuotemerkki ja brändi asemoituu vahvasti Lakomäen metsäiselle alueelle ja tuotemerkillä on Euroopan tasoinen suojaus jota ollaan parhailaan laajentamassa. Toteutuessaan tuulivoimaa-alue vie pohjan eLyly Oy:n toiminnalta!

2.7 Pielipide 7

	Vastine
<p>Mielipiteessä on esitetty mm:</p> <p>Muutos omistamamme tilan maisemaan tulee olemaan merkittävä jopa kohtuuton.</p> <p>Hankealue on maakuntakaavassa merkitty matkailun ja virkistyksen vetovoima-alueeksi ja alueella on nähty olevan virkistys ja luonnonarvoja. Tuulivoimapuisto vaarantaa em. arvot.</p> <p>Vaikutukset tulevat ulottumaan omistamalle alueelle, koska hankealueen rajaus on aivan läheisyydessä.</p> <p>Toivomme, että Kannonkosken kunta lupaa tuulivoimahankkeesta.</p>	<p>Jatkosuunnittelussa on huomioitu se, että voimaloiden melu ei ylitä valtioneuvoston asettamia meluohjearvoja (40 db) yhdelläkään asuinrakennuksella tai lomarakennuksella.</p> <p>Keski-Suomen maakuntakaava 2040 kaavaluonnoksessa on hankealueelle osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuva alue. Maakuntakaava on tultava hyväksytyksi ennen kuin tuulivoimayleiskaava voidaan valtuustossa käsitellä.</p> <p>Tuulivoimayleiskaavan hyväksyminen tai hyväksymättä jättäminen on kunnanvaltuuston päätettävissä</p>

2.8 Mielipide 8

	Vastine:
<p><i>Vesistöjen tila</i></p> <p>Tuulivoimahankkeen kaava-alueella sijaitsee useita pieniä järviä, jokia, puroja ja lampia. Tämä on mainittu mm. osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä YVA-suunnitelman sivuilla 9, 86 sekä 124-126. Tekstissä ja taulukoissa on mainittu vesistöjä, jotka sijaitsevat kaava-alueella sekä sähkönsiirtoreiteillä, mutta mitään tarkempaa kuvausta tai edes luetteloa vesistöistä ja niiden tilasta (vesistökohtaisesti) ei ole. Tämä on merkittävä puute. Vesistöistä ja niiden tilasta olisi laadittava kattava selvitys.</p> <p><i>Hankkeen vaikutukset vesistöihin</i></p> <p>Hankkeen vaikutuksista pintavesiin on mainittu: "... maanmuokkaustyöt lisäävät väliaikaisesti muokattavan maaperän eroosiota, mikä saattaa hieman lisätä pintavesiin kohdistuvaa valuntaa ja kiintoaines-kuormitusta" (s. 67). Tämä antaa maanmuokkauksen töistä aivan liian kevyen ja ruusuisen kuvan. Maanmuokkaus-, ojitus- ja tienrakennustyöt aiheuttavat usein merkittäviä eroosivaikutuksia ja voimakasta kiintoaines-kuormitusta, joka saattaa kestää vuosia tai vuosikymmeniä ja heikentää merkittävästi ja pysyvästi alapuolisten vesistöjen tilaa. Teitä rakennettaessa tai levennettäessä kaivetaan usein pitkät matkat ojia, uusitaan ojarumpuja ja ruopataan uomia teiden ja rumpujen läheisyydestä isoilla koneilla. Kaivettavat ja ruopattavat maamassat sijoitetaan usein lähelle ojia, joko ojien varsille tai läjitysalueille, mistä kiintoainesta valuu herkästi ojiin ja sitä kautta vesistöihin. Kiviaineksen sijoittaminen ja/tai läjittäminen rakennettaville teille ja voimaloiden läheisyyteen aiheuttaa myös kiintoainekuormitusta ja toisinaan</p>	<p>Osan YVA-selvitystä on laadittu pienvesien arvoista ja tilasta. Hankealueelta ja sähkönsiirtoreiteiltä kartoitetaan lähteet ja purot sekä jatkosuunnittelussa ne huomioidaan. ja hankkeen vaikutukset pohja- ja pintavesiin arvioidaan myös rakennusaikana.</p> <p>Hankealueella ei ole luokiteltuja pohjavesialueita. Sähkönsiirtoreitille sijoittuu yksi pohjavesialue, joka jatkosuunnittelussa huomioidaan.</p> <p>Vaikutukset virkistyskäyttöön tullaan arvioimaan.</p> <p>Kaava-alue on tarkoituksen mukaista rajat kuntarajan mukaisesti. Vesialue tullaan kaavassa osoittaa W-alueeksi kuten hankealueen keskellä olevat järvet tullaan osoittamaan.</p> <p>Sähkönsiirto reittien sijoittumisen vaikuttaa tuulivoimaloiden sijoittuminen, hankealueen tiestä ja liittymäpisteet. jatkotyöstössä tutkitaan myös muita sähkönsiirtoreittejä sekä selvitetään hanketoimijan taholta reittien mahdollisia siirtoja.</p>

myös ravinnekuormitusta (typpi). Erityisesti räjäytetyssä kiviaineksessa on räjähdysainejäämiä ja vesistöjä rehevöittävää tyyppiä jäljellä. Hankkeen vaikutukset vesistöihin on kuvattu erittäin puutteellisesti sekä kaava-alueen että sähkönsiirtoreittien osalta. Rakentamisen vaikutukset voivat olla pienille järville, joille ja puroille erittäin voimakkaita, ja on mahdollista, että rakentaminen aiheuttaa pysyviä haitallisia vaikutuksia alueen vesistöjen tilalle. Hankkeen riskeistä ja vaikutuksista vesistöihin olisi laadittava kunnollinen selvitys.

Hankkeen vaikutukset pohjavesiin ja lähteisiin

Suunnitelman mukaan kaava-alue tai sähkönsiirtoreitit eivät sijaitse luokitelluilla pohjavesialueilla (s. 127-128). Pohjaveden purkautumista tai esimerkiksi lähteiden sijaintia ei kuitenkaan ole käsitelty suunnitelmassa mitenkään. Tämä on merkittävä puute. Esimerkiksi hankealueella sijaitsevat Valkeinen ja Valkeajärvi ovat todennäköisesti pohjavesivaikutteisia järviä. Tämän johdosta ne ovat myös erityisen herkkiä rakentamisen vaikutuksille. Hankealueella on myös useita lähteitä, esimerkiksi Keskimmäisen Vuorijärven itä-/koillipuolella. Hankkeen vaikutuksista pohjavesiin, pohjaveden purkautumiseen, lähteisiin ja pohjavesivaikutteisiin pienvesiin tulisi laatia kattava selvitys. Myös lähteiden ja pohjavesivaikutteisten pienvesien nykytila olisi selvitettävä.

Kaava-alue ja sähkönsiirtoreitit

Kaava-alueen raja kulkee Kannonkosken kunnan rajaa pitkin. Kuntien rajat eivät kuitenkaan noudata vesistöjen rajoja. Voisiko alueen etelärajalla sijaitsevan Kohmujärven rajata kaava-alueen ulkopuolelle? Tämä ei muuttaisi kaava-alueen pinta-alaa juuri lainkaan eikä vaikuttaisi tuulivoimaloiden

sijaintiin. Kohmujärveä ajatellen rajausta olisi kuitenkin järkevää muuttaa. Mikäli kaava-alueen rajalla on muita vesistöjä, joista vain pieni osa sijaitsee kaava-alueella, olisi myös ne järkevää rajata kaava-alueen ulkopuolelle.

Sähkönsiirron reittivaihtoehtoja on esitetty kaksi. Kaava-alueelta länteen /lounaaseen suuntautuva vaihtoehto on pitkä ja vaatisi merkittäviä rakennus- ja raivaustoimenpiteitä. Vesistövaikutuksia ajatellen tämä reittivaihtoehto ei ole järkevä. Linjaus kulkee kaava-alueelta Kannonjärven kaakkoispuolelta kohti Kalmaria. Reitillä sijaitsee runsaasti pieniä järviä, lampia, puroja, soita sekä lähteitä. Reitti myös ylittää Kannonjoen, joka on saukkojen elinaluetta. Kannonjoki laskee Kannonjärveen /Kannonselälle, jonka ekologinen tila on luokiteltu erinomaiseksi. Alueen maaperä on paitsi soista, myös osittain hiesupitoista, joten maaperän kantavuus ei ole paras mahdollinen. Suunnitelmassa esitettyjen vaihtoehtojen lisäksi olisi hyvä tarkastella vielä myös muita mahdollisia reittejä, esimerkiksi kaava-alueelta länteen kohti Kannonsahaa tai Kannonkosken keskustaa tai luoteeseen kohti Hilmonkoskea. Olisi myös hyvä tehdä laskelma eri reittivaihtoehtojen rakentamis- ja ylläpito-kustannuksista sekä vesistövaikutuksista.

Vesistöjen merkitys

Kaavoitusta ja hankkeita suunnitellessa on hyvä tiedostaa, mikä merkitys pienilläkin vesistöillä, puroilla ja lähteillä on Kannonkosken kunnan asukkaille, mökkiläisille ja turisteille. Vuorijärvien seutu on tärkeä virkistys- ja luontoharrastusalue, ja sitä olisi mahdollista kehittää paremmaksi retkeily-, patikointi-, pyöräily- ja virkistysalueeksi, mikäli kunta näin haluaa – tuulivoimahankkeesta huolimatta. Mikäli alueen pinta- ja

---

pohjavedet kuitenkin kärsivät rakentamisesta, seutu ei houkuttele. Vesien säilyminen hyväkuntoisina on tärkeää!	
---	--

2.9 Mielipide 9

	Vastine:
<p>Mielipiteessä on mm. esitetty:</p> <p>Hankealue on maakuntakaavassa biotalouden tukeutuva alue sekä matkailun ja virkistysalue.</p> <p>Kaavoitusta ei tule muuttaa. Alue tulee säilyttää ennallaan, maisema- ja ympäristöarvot tulee turvata.</p> <p>Tuulivoima tuhoaisi arvokkaan, luonnonrauhan erämaa/metsäalueen. Ainutlaatuisen matkailu- ja virkistysalue muuttuisi tuottoalueeksi.</p> <p>Kiinteistömme arvo laskisi ja ympäristö menettäisi monimuotoisuutensa.</p>	<p>Keski-Suomen maakuntakaava 2040 kaavaluonnoksessa on hankealueelle osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuva alue. Maakuntakaava on tultava hyväksytyksi ennen kuin tuulivoimayleiskaava voidaan valtuustossa käsitellä.</p> <p>YVA- ja kaavaprosessissa tutkitaan, onko alueelle mahdollista sijoittaa tuulivoimaa ja missä määrin. Samalla selvitetään hankeen vaikutukset hyvin perusteellisesti.</p> <p>Suomessa tuulivoimaloiden vaikutusta kiinteistöjen arvoon on tutkittu vähän. Muissa maissa tehtyjen tutkimusten mukaan vaikutusta kiinteistöjen arvoon ei voida yksiselitteisesti osoittaa tai vaikutus on ollut vähäinen. Kiinteistöjen arvo koostuu useasta eri asiasta, jotka vaikuttavat siihen yhtä aikaa kuten sijainti, liikenneyhteydet, väestörakenteen muutos, uudisrakentaminen, lainojen korot, asuntomarkkinoiden kehitys, suhdanteet. Maaseudulla vesi ja järvenranta- paikka sekä kuivalla maalla asuntoon liittyvä metsä- ja viljelyalue nostavat arvoa. On vaikeaa osoittaa yksiselitteisesti yhden tekijän vaikutusta koko arvoon. Yksi keskeisimmistä tekijöistä on asutuksen tuulivoimalan välinen etäisyys. Vaikutuksen voimakkuus riippuu myös siitä, onko tuulivoimapuisto suunnitteilla, rakenteilla vai rakennettu vuosia sitten.</p> <p>Tuulivoimaloiden vaikutuksista asuinkiinteistöjen hintoihin valmistuneen tutkimuksen mukaan tuulivoimalla ei ollut vaikutusta kiinteistön arvoon (Taloustutkimus, FCG 2021). Asuinkiinteistöjen hintojen muutoksiin vaikuttaa paikallisten asuntomarkkinoiden yleinen kehitys. Tutkimuksessa tarkasteltiin Haapajärvellä, Kalajoella, Karvialla,</p>

	Närpiössä, Perhossa, Raahessa ja Simossa tehtyjä kiinteistökauppoja vv. 2013–2021. Tarkastelluissa kunnissa tuuli-voimahankkeita oli otettu käyttöön eri vuosina aikavälillä 2013–2021.
--	---

2.10 Mielipide 10

	Vastine
Mielipiteessä on kommentoitu/esitetty täydennystä/korjausta OAS-YVA-suunnitelman tiettyjä kohtiin.	Kaava-alueeseen kuuluu vain pieni osa Ruuhilampea. Rakennuspaikoihin kaavalla ei ole vaikutusta.
Muuttuuko Ruuhilammen rakennuspaikojen status kaavassa.	Tuulivoiman hankealueella ei ole peltoa Ruuhijärven alueella. Pellot ovat alueen ulkopuolella.
Alueella esiintyy valkohäntäpeura, Metsäkauris ja karhu.	Merkitään muita osin eläimistöön kohdistuvat huomiot tiedoksi ja ne huomioidaan arviointia laadittaessa.
Kaava-alueella on peltoa Ruuhijärven alueella.	

2.11 Mielipide 11

	Vastine:
Maakuntakaavan hiljaiseksi alueeksi merkitty Lakomäen alue kärsii melkoiset luonnon menetykset koskien myös Pyhä-Häkin aluetta ja Kotolammen alueella sijaitsevan vanhan metsän alue, jossa varmasti esiintyy joka uhanalaisia eläinlajeja.	<p>Alueen luontoarvot on kartoitetaan ja jatko suunnittelussa ne tulla huomioimaan. Tuulivoimat ja muut toiminnot pyritään sijoittamaan siten, että niistä on vähän vaikutusta luontoarvoille.</p> <p>Tuulivoimaloiden maisemalliset vaikutukset arvioidaan maisema-analyysin avulla., jota täydennetään kuvasovitteilla.</p>

2.12 Mielipide 12

	Vastine
<p>Toivon, että luette vastineeni huolella ja ajatuksen kanssa ja että vastineeni toisi uutta näkökulmaa päätöksenteon tueksi. Tämän vastineen saa antaa kaikille Kannonkosken kunnan päättäjille luettavaksi.</p> <p>Tuulivoimapuiston ympäristöselvityksessä ei toteudu riippumattomuus ja puolueettomuus. Tämä kävi ilmi jo Kannonkoskella pidetyssä yleisötilaisuudessa, jossa FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n edustaja Janne Tolppanen esitti useita tuulivoimaa puoltavia kannanottoja ja piti tiedettä pilkkanaan vähättelemällä ja kieltämällä tutkimuksia, jotka asettivat tuulivoiman millään tapaa kielteiseen valoon. Lisäksi FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n toimitusjohtaja Mari Puoskari on tunnettu tuulivoiman kannattaja ja entinen vihreiden kunnallispoliitikko. Mari Puoskari on aikaisemmissa kirjoituksissaan vaatinut tuulivoimaloiden lisäämistä. Herääkin kysymys, miten tällainen yritys voi tuottaa puolueettoman selvityksen tuulivoiman ympäristöhaitoista, kun yrityksen ylin johtokin on tuulivoiman kannalla?</p> <p>Abo Wind Oy ja FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy muodostavat yhdessä vaarallisen yhdistelmän, kun Abo toimii tilaajana ja maksajana FCG:n tekemälle ympäristöselvitykselle. Tällöin riskinä on, että Abo Wind Oy pyrkii vaikuttamaan ympäristöselvityksen toteutukseen ja tuloksiin. Tähän liittyen vaadin seuraavaa:</p> <p>- Abo Windin rooli pitää eriyttää sitten, että ympäristöselvityksen tilaajana toimii kolmas riippumaton osapuoli ja Abo Wind Oy antaa maksusitoumuksen kaikille selvityksille, mitä kolmas osapuoli tilaa.</p>	<p>Kaikista tehdyistä selvityksistä ja vaikutusarvioineista sekä kaavaratkaisuista pyydetään viranomaisilta lausunnot ja valtion ympäristöviranomaisen Keski-Suomen ELY-keskus antaa YVA-selostuksesta perustellun päätelmän. Todettakoon että mielipiteessä mainitut henkilöt eivät ole enää FCG:n palveluksessa. FCG toimii hankkeessa puolueettomana asiantuntijana.</p> <p>Uusimpien tehtyjen selvitysten perusteella infraäänillä ei ole vaikutusta ihmisten terveyteen.</p> <p>Vaikutukset luontoon ja eläimistöön linnut kukaan lukien tuleen arvioimaan jatkosuunnittelun aikana.</p> <p>Keski-Suomen maakuntakaava 2040 kaavaluonnoksessa on hankealueelle osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuva alue. Maakuntakaava on tultava hyväksytyksi ennen kuin tuulivoimayleiskaava voidaan valtuustossa käsitellä.</p> <p>Todettakoon, että Suomesta ei löydy niin laajoja teollisuusalueita, jonne tuulivoimaan voisi sijoittaa tarvittavaa määrää.</p>

- Kolmannen riippumattoman osapuolen on valittava uusi ympäristöselvityksen tekijä FCG suunnittelu ja tekniikka Oy:n tilalle, jotta luottamus ympäristöselvityksen puoleettomuuteen voidaan palauttaa.

- Ympäristöselvityksessä on tehtävä katsaus tutkimuksista, jotka käsittelevät infraäänen aiheuttamia terveysvaikutuksia. Ei riitä, että vedotaan vain VTT:n tutkimukseen, kun asiaa on tutkittu muualla maailmassa jomonen vuosikymmenen ajan. Erityisesti lääketieteen näkemys olisi tärkeä, sillä tekniikan tohtori ei ole lääketieteen ja terveyden asiantuntija.

Mikäli tuulivoimalat rakennettaisiin, tulisi se mullistamaan alueen ekosysteemin. 2018 tehdyssä tutkimuksessa (lähde 1) havaittiin, että tuulivoimalat toimivat käytännössä ravintoketjun huipulla olevina saalistajina. Tuulivoimala-alueella linnuston havaittiin olevan neljä kertaa harvinaisempaa. Tämä ei aiheutunut pelkästään lintujen törmäämisestä voimaloiden lapoihin, vaan linnut lisäksi selkeästi välttelivät tuulivoimapuiston alueella oleskelua. Lintujen väheneminen tulee puolestaan vähentämään petoeläinten määrää alueella ja lisäksi hyönteisten ja tuholaisten määrä puolestaan saattaa kasvaa, kun lintuja ei ole enää samassa määrin syömässä hyönteisiä. Lisäksi on olemassa tieteellistä näyttöä, että tietyt nisäkkäät välttelevät tuulivoimala-alueita. Nämä kaikki haittavaikutukset luonnollisesti kasvavat voimaloiden koon ja määrän myötä.

Edellä esitetyn tutkimuksen valossa, tuulivoimapuistoa ei missään nimessä tulisi rakentaa luonnon tilassa olevalle alueelle, koska siellä haittavaikutukset luonnolle ovat suurimmat. Esimerkiksi kaavaillun tuulivoimala-alueen lähellä oleva Pyhä-Häkin kansallispuisto on Suomen eteläisimpiä

erämaa-alueita, jossa elää kuukkeleita. Toteutuessaan tuulivoimalat todennäköisesti hävittäisivät kuukkelit Pyhä-Häkin alueelta muun ekosysteemille aiheuttaman vahingon ohessa. Mikäli tuulivoimaloita halutaan rakentaa, tulisi ne sijoittaa ennestään meluisille ja teollistuneille alueille.

Kannonkosken kunnan tulisi pohtia tarkasti, mitä negatiivisia vaikutuksia tuulivoimaloilla olisi kunnalle ja koko Keski-Suomen alueelle. Toisessa Vaakakupissa on kiinteistöverotulot, mutta toisessa vaakakupissa puolestaan on koko Keski-Suomen matkailu, alueen vetovoimaisuus, luonnolle aiheutuva merkittävä vahinko, projektin aiheuttamat ristiriidat, kiinteistöjen arvon lasku ja ennen kaikkea ihmisten terveys. On turha kuvitella, että voidaan poimia vain rusinat pullasta ilman edellä mainittuja haittoja ja näillä haittoilla on iso hintalappu.

Suomen matkailullinen vetovoima koostuu monista tekijöistä, joista puhdas luonto on perinteisesti ollut tunnetuin (Lähde 2). Keski-Euroopasta tulevat matkailijat eivät halua nähdä röykkiöittäin tuulivoimaloita, niitä heillä on ennestään omastakin takaa. He haluavat kokea puhtaan saasteettoman luonnon ja hiljaisuuden. Keski-Suomen matkailu tuottaa vuosittain n. 400-450 milj. euron liikevaihdon (Lähde 3). Mikäli tuulivoimalat rakennettaisiin, olisi sillä suora negatiivinen vaikutus Keski-Suomen matkailun liikevaihdolle. Hannoverissa sijaitsevassa Leibnizin yliopistossa tehdyssä tutkimuksessa (Lähde 4) havaittiin, että tuulivoimalat vaikuttavat negatiivisesti matkailun kysyntään. Jos Kannonkosken jättimäinen tuulivoima-alue vähentäisi Keski-Suomen matkailun liikevaihtoa esimerkiksi 10%, tarkoittaisi se vuodessa 40 - 45 milj. euron menetettyä liikevaihtoa Keski-Suomen matkailulle. Matkailun työpaikoissa se tarkoittaisi

---

noin 210 menetettyä henkilötyövuotta ja tähän vielä kerrannaisvaikutukset päälle. Tuulivoimapuisto aiheuttaisi siis potentiaalisesti monin verroin enemmän taloudellista haittaa kuin siitä saatavat kiinteistöverotulot (Liite 1)	
--	--

2.13 Mielipide 13

	Vastine
<p>Kommentteja:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Suunnitelman kartat epäselviä, korvattava paremmilla -Paljonko hankkeen elinkaaresta syntyy päästöjä -Paljonko hiilinieluja jää puiston alle -Mihin toimitetaan ongelmajätteet (siivet ym), paljonko tulee/30 v -Kuka vastaa purkukustannuksista, yhtiö hakeutuu konkurssiin, ei maksajaa, pitää saada vakuus=vähintään pankkitakaus -Terveysvaikutuksista tehtävä vähintään kaksi puolueetonta selvitystä -Viime talvi poikkeuksellinen ei anna oikeaa kuvaa luonnosta, alueella mm karhuja, ahmoja ,liito-oravat? -Kiinteistöverolaskelmat puutteellisia, ei ole huomioitu, miten vero laskee. Myös negatiiviset verovaikutukset huomioitava ,ihmisiä muuttaa pois ym -Mikä on raiskatun luonnon hintalappu, ei voi korvata rahalla. -Kannonkosken päättäjien pitäisi katsoa ,mitä muualla tapahtuu esim Saksassa, onneksi on kuntavaalit tulossa 	<p>Suunnitelmapakartat pyritään laatimaan selkeiksi ja ymmärrettäviksi.</p> <p>Vaikutukset ilmastoon tullaan arvioimaan suunnittelun edetessä.</p> <p>Todennäköisesti 30 vuoden kuluttua kaikki materiaali voidaan kierrättää. Mikäli näin ei ole, jäte käsitellään asianmukaisesti ympäristönsuojelun säännösten mukaisesti.</p> <p>Hankevastaava on jättänyt vakuuden, jolla purkutyöt voidaan toiminnan loputtua hoitaa.</p> <p>Terveysvaikutusten arvioinnissa tukeudutaan olemassa olevaa tutkimustietoon.</p> <p>Verolaskelmat on tehty tiedossa olevien kiinteistöverotuottojen perusteella.</p>

2.14 Mielipide 14

	Vastine
<p>1. Hankkeen laajuus huomioiden osayleiskaavamuutos käsittely vaikuttaa kevyeltä käsittelyltä. Suunnitelmassa metsätalousalue ollaan muuttamassa sähköteollisuus alueeksi. Hanke on käsiteltävä maakunta-kaavan muutoksena</p> <p>2. Vireilletulo ilmoituksessa kerrotaan etäisyys kuntakeskukseen, mutta ei lähimpiin vakiasutuksiin ja loma-asuntoihin</p> <ul style="list-style-type: none"> - maiseman peruuttamaton muutos - meluhaitat - luonnon monimuotoisuuden menettäminen - loma-asuntojen arvon aleneminen <p>3. Tarvittavan sähkölinjan kokonaisvaikutukset ja kaavamuutos ?</p> <p>4. Todellista vaikutusta kunnan talouteen ei ole tuotu esille</p> <ul style="list-style-type: none"> - kiinteistöverokertymä elinkaaren aikana - investointivaiheen jälkeiset muut tulot kunnalle esim. energian max. tariffi ? 	<p>Keski-Suomen maakuntakaava 2040 kaavaluonnoksessa on hankealueelle osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuva alue. Maakuntakaava on tultava hyväksytyksi ennen kuin tuulivoimayleiskaava voidaan valtuustossa käsitellä.</p> <p>Suunnittelun aikana selvitetään kaikki hankealueen läheisyydessä olevien asuin – ja loma-asuntojen määrä ja niiden etäisyys hankealueeseen etäisyysvyöhykkeinä.</p> <p>YVA:ssa ja yleiskaavassa selvitetään hankkeen vaikutukset myös esitettyjen seikkojen osalta. YVA-selvityksen vaikutuksen arvioinnin koskevat myös sähkösiirtoreittien alueita.</p>

2.15 Mieli-pide 15

	Vastine:
<p>Konginkankaan olemassaolo on täysin unohdettu Kannonkosken Vuorijärven tuulivoimahankkeessa. Voimalat ovat tulossa kuitenkin aivan Konginkankaalla asuvien ja mökkeilevien ihmisten ”takapihoille”. Seurantarayhmään Konginkankaan kyläyhdistys on merkitty, mutta siitä ei ole ilmoitettu yhdistykselle. Kaikista kartoista ja arviointisuunnitelmasta Konginkangas ja sen asukkaat ovat tyystin unohdettu.</p> <p>Hankkeen materiaalissa olevat kartat ovat erittäin huonolaatuiset ja suttuiset, joten niistä ei pysty näkemään kunnolla lähempiä asutuksia ja teitä. Tämän takia on aika mahdollon antaa tarkempaa mielipidettä tai lausuntoa. Tämä karttojen suttuisuus on ilmeisesti varsin yleistä, kun on kysymyksessä tuulivoimala hankkeet. Miksi ne tehdään näin huonolaatuisesti? No ihmisten hämmämisiksi. ”Oman kylän” myllyjen lisäksi konginkankaalaiset joutuvat Kannonkosken myllyjen vaikutuspiiriin, osa näistä myllyistä on lähialueella, alle 5 km päässä Konginkankaan asutuksesta. Konginkangas on joutumassa tuulimyllyjen saartamaksi.</p> <p>Aineistossa mainitaan, että kulku tuulivoima-alueelle voidaan vaihtoehtoisesti viedä 4-tieltä. Mistä kohtaa tämä on tarkoitus tehdä? Tuollaisen tuulivoimalaa-alueen rakentaminen tulee rasittamaan 4-tietä muutoinkin ja lisää rekkarallia tiellä melkoisesti muutaman vuoden ajan. Nelostie halkoo Konginkankaan kylää ja tämä tulee merkittävästi vaikuttamaan asukkaiden elinpiiriin.</p> <p>Kuinka kauan tämä tuulivoiman vihreänä sähkönä pitäminen menee vielä läpi päättäjille? Pyytäkää tuulivoimala toimijoilta</p>	<p>Tuulivoimalat pyritään sijoittamaan sellaisille alueille, jossa asutus ei ole aivan lähellä, joita voidaan välttää esim. meluvaikutukset.</p> <p>Vaikutukset maisemaan ulottuvat melko laajalle alueelle, koska tuulivoimalat ovat korkeita rakennelmia.</p> <p>Tuulivoimaan liittyvä liikenne ei ole kovin merkittävää ja se ajoittuu rakentamisaikaan, joka kestää yleisesti 2 – 3 vuoden.</p> <p>Keski-Suomen maakuntakaava 2040 kaavaluonnoksessa on hankealueelle osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuva alue. Maakuntakaava on tultava hyväksytyksi ennen kuin tuulivoimayleiskaava voidaan valtuustossa käsitellä.</p> <p>Maisemalliset vaikutukset arvioidaan näkemäanalyyysin ja vakokuvaso- vitteilla. Pyhä-Häkin kansallispuistosta laaditaan myös valokuvaso- vite.</p>

laskelman yhden tuulivoimalan hiilijalanjäljestä. No ette tule sitä saamaan. Tuulivoimaloiden rakentaminen, kuljettaminen ja pystyttäminen saastuttaa enemmän luontoa ja ilmastoa kuin mitä sen käyttöaikana tuulivoima tuottaa ”vihreää sähköä”. Tuulivoimatoimijat väittävät pakkana, että alle kahdessa vuodessa olisi korjattu tuotannossa se mikä menee rakentamiseen. No, eipä ole heillä mitään todisteita väitteensä tueksi, saati hiilijalanjälki laskelmia. Tuulivoimalat ovat suhteessa varsin heikkotehoisia.

Päätäjien olisi hyväottaa huomioon rahan sijaan myös luonto sekä alueen ja ympäristökuntien ihmiset, joihin tuolla voimala-alueella tulee olemaan suuri vaikutus. Miksi lähdetään tuhoamaan sitä, mikä on Suomessa kaikkein arvokkaita puhtaan veden lisäksi? Keski-Eurooppa on miehitetty tuulivoimaloilla, siksi ihmiset sieltä tulevat Suomeen, jotta saavat nauttia metsästä, luonnosta, hiljaisuudesta. Luonto ja metsät ovat Suomen vihreää kultaa, miksi se tuhotaan ison tuulivoimala toimijan toimesta? Saksassa tuulivoiman vastustus on niin suurta vuosien saatossa esille tulleiden haittojen vuoksi, että sinne ei tuulivoimatoimijat enää pysty rakentamaan, siksi tullaan Suomeen valheellisin lupauksin. Havitellaan vain mahdollisimman isoja voittoja ja tuottoja. Miksi Kannonkoski haluaa tukea saksalaista suurjättiä ihmisten ja luonnon kustannuksilla?

Päätäjien olisi ensiarvoisan tärkeätä perehtyä tuulivoimaloihin muutoinkin kuin tuulivoimayhtiön antaman materiaalin ja puheidon perusteella. Kiinteistöveroihin sokeasti uskominen on tyhmyyttä. Laskelmissa ei oteta huomioon vuotuisia vähennyksiä ja kiinteistöverot ovat myös monesti sidottu tuulivoimalan tuottoon. Tuulivoima on satunnaissähköä ja silloin kuin sitä eniten

tarvitaan niin sitä ei ole, eli talvisaikaan. To-
teutuneet kiinteistöverotuotot ovat maksimi-
missaan olleet 60 % luvatuista.

Mikä on Kannonkosken kunnan oma osaa-
minen valvoa kaavoitustyötä, OAS:ää sekä
YVA:ta? Ketä ne ovat ne henkilöt, joilla on
osaaminen ottaa kantaa ja kyseenalaistaa
suunnitelmia ja selvityksiä? Kannonkosken
kunta ottaa aika ison riskin ja vastuun asi-
assa, jossa tarvittaisiin erityisosaamista.

Tuulivoimaloiden haittavaikutuksista kärsi-
vät asukkaat niin omassa kunnassa kuin
naapurikunnissa ja maksajana on kunta, ei
tuulivoimayhtiö, joka haitan aiheuttaa.

Kannonkosken 60 tuulivoimalasta on tu-
lossa valtavat määrät lavoista koituvaa on-
gelmajätettä. Lapojen käyttöikä on 1-6
vuotta. Luontoa tuhotaan kahteen kertaan,
ensin tuhotaan valtavat alueet metsää tuu-
livoimaloiden takia ja sitten tuhotaan luon-
toa lapojen takia.

Voimalat pilaavat Pyhähäkin kansallispuis-
ton näkymät ja rauhan. Kansallispuistojen
suosio on kasvussa ja Pyhähäkissä oli 2019
19400 kävijää. Tuulivoimaloiden koko, melu
ja valot pilaavat kaiken sen mitä kansallis-
puistoon tulevat ihmiset hakevat. Kansallis-
puistoissa ei käydä katselemassa voimaloita
vaan luontoa ja nauttimassa luonnon rau-
hasta. Kansallispuistossa kävijöiden vähen-
tyminen vaikuttaa myös lähikuntien yrittä-
jiin. Tuulivoimat pilaavat myös kokonsa, me-
lun ja valojen takia maisemat Konginkan-
kaan ja Keiteleen suuntaan.

Olisi järkevämpää kehittää aluetta sen luon-
toarvojen mukaisesti kuin tuhota se tuuli-
voimaloilla.

Konginkankaan kyläyhdisty vastustaa ha-
ketta, Vuorijärven alue on aivan väärä
paikka tuulivoimaloille, siinä tuhotaan

---

arvokasta hiljaista aluetta ja aiheutetaan haittaa luonnolle, eläimille ja ihmisille.	
---	--

2.16 Mielipide 16

	Vastine:
<p>YVA:ssa on selvitettävä vaikutukset hirvieläinten ja suurpetojen viihtyvyyteen.</p> <p>Alue Hirvien asuin- ja talvehtimisalue.</p> <p>Lisättä yhdistykseen ja seurantaryhmään Kytökorven Kävijät ry.</p> <p>Vaikutukset hirvieläinten käyttäytymisen on selvitettävä huolella.</p> <p>Alueelta on löytynyt 7 kpl metson soitimia.</p> <p>Suurpedot puuttuvat tyypillisiä nisäkkäistä.</p> <p>Ahma ja karhu ovat lisääntyneen alueella.</p>	<p>OAS- ja YVA-suunnitelmassa on esitetty nykytilakuvaus saatavilla olevan pääsääntöisesti julkisen aineiston perusteella. Jatko-suunnittelussa huomioidaan ja tarkennetaan aluetta koskevia tietoja kartoitusten ja selvitysten avulla.</p> <p>Lisätään Kytökorven kävijät osallisiin.</p>

2.17 Mieli pide 17

	Vastine
<p>Vastustamme Kannonkosken Vuorijärvien tuulipuistohanketta ja toivomme, että sitä ei toteuteta alueelle. Alue rajoittuu maihimme ja kesänviettopaikkamme sijaitsee n. 1,5km päässä lähimmästä kaavailusta tuulimyllystä. Tuulivoimaloille vievä tie lähtee tonttimme välittömästä läheisyydestä, joten merkittävää liikenteestä aiheutuvaa melua ja pölyä olisi rakennusaikana tiedossa, sekä tuulimyllyjen toimiessa jatkuvaa melua ja välkettä, maisemahaitasta puhumattakaan. Kohdassa 2.6.9. arvioidaan alueen rakentamisen kestävän reilu kaksi vuotta. Samassa yhteydessä kerrotaan kuitenkin, että yleensä 10-15 tuulivoimalan rakentaminen kestää yhden vuoden. Millä laskentakavalla 60:n tuulimyllyn rakentaminen kestäisi vain reilu kaksi vuotta? Kaavailut tuulivoimalat ovat lisäksi suurempia. Tämän kokoisia voimalaitoksia ei ole aiemmin rakennettu. Alue on matkailun ja virkistyksen vetovoima-alue ja hiljaiseksi alueeksi luokiteltu. Tuulivoima-alueen rakentaminen ei sovi näihin hiljaisiin maalaismaisemiin, joissa olemme lapsuutemme kasvaneet. Tuulivoimaloiden paikka on moottoriteiden varsilla, joissa melua on muutenkin. Käytämme aktiivisesti tuulivoimala-alueeksi kaavailtua aluetta marjastukseen, kalastukseen sekä luonnossa liikkumiseen. Tuulivoimaloiden rakentuessa usean vuoden ajan käyttö estyy ja alueen ollessa valmis, ei melu, eikä maisema houkuttele hiljaisuuden ja luonnon ääniin totuneita alueen käyttäjiä. Tuulivoiman terveysvaikutuksia ei vielä tunneta riittävästi, eikä näin suuria myllyjä ja tämän kokoluokan hanketta ole aiemmin toteutettu.</p>	<p>Jatkosuunnittelussa huomioidaan se, että tuulivoimaloiden melu ei ylitä tuulivoimalle asettuja ohjearvoja asuin- tai loma-asuin-kiinteistöillä.</p> <p>Hankealueella liikkumista rajoitetaan vain silloin kun alueella rakennetaan. Silloinkin liikkumisrajoitukset kohdistuvat kulloinkin rakenteilla olevalle alueelle. Valmiin tuulivoimapuiston alueella voi liikkua vapaasti.</p>

2.18 Mielipide 18

	Vastine
<p>Vastustamme jyrkästi Kannonkosken Vuorijärvien tuulipuistohanketta ja toivomme, että sitä ei toteuteta alueelle.</p> <p><i>Kannonkosken kunnan alueella on voimassa Keski-Suomen maakuntakaava, jossa kaava-alue on osoitettu pääosin biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi sekä matkailun ja virkistykseen vetovoima-alueeksi. Kaava-alueelle sijoittuu järvien ja lampien ympäristöön alueita, joille on osoitettu kaavamääräyksiä Kannonkosken eteläosan rantaosayleiskaavassa. Myös läntisessä voimajohtoreittivaihtoehdossa voimajohto sijoittuu Kannonkosken eteläosan rantaosayleiskaavan osoittamille alueille. ->Siirtolinjan ja tuulimyllyjen tullessa alueelle, alue ei ole enää matkailun- ja virkistykseen vetovoima-alue. Kuinka on mahdollista, että valtava melua, terveydellistä, taloudellista (kuten asuntojen, loma-asuntojen, metsänomistajien ja yritysten arvonlasku) ja maisemallista haittaa aiheuttavaa valtavaa teollisuusaluetta edes harkitaan tällaiselle alueelle? Puhumattakaan linnuston ja eläimistön häviämisestä ja kärsimisestä. Myllyt toteutuessaan myös näkyvät kauas, myös merkittävien kulttuuriympäristöjen maisemiin.</i></p> <p><i>Kannonkosken matkailulinkeino perustuu pääasiassa luontomatkailuun. Yrityksen vetovoimatekijöitä ovat luontoarvot, hiljaisuus, metsä ja puhdas ilma. Kaava-alue on pääosin metsätaloustaloudessa ja muiden metsätaloustalouksien tavoin aluetta voidaan käyttää ulkoiluun, marjastukseen, sienestykseen ja luonnon tarkkailuun. Kaava-alueen läheisyydessä on useita järviä, jotka ovat merkittäviä virkistyskohteita sekä vakituisille että vapaa-ajan asukkaille. -> Lakosydänmaa on ollut alue, jossa käymme koko perheen voimin muun muassa retkeilemässä, marjastamassa ja onkimassa. 40 dB</i></p>	<p>Kannonkosken kunnanvaltuusto tekee päätöksen siitä, hyväksyykö se tuulivoimayleiskaavan vai ei.</p> <p>Keski-Suomen maakuntakaava 2040 kaavaluonnoksessa on hankealueelle osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuva alue. Maakuntakaava on tultava hyväksytyksi ennen kuin tuulivoimayleiskaava voidaan valtuustossa käsitellä.</p> <p>Jatkosuunnittelussa varmistetaan se, että yhdelläkään asuin- tai loma-asuin kiinteistöllä ei ylity 40 dB:n ohjearvot.</p> <p>Tuulivoimaloiden rakentaminen ei estä alueen käyttämistä virkistyskäyttöön. Todettakoon, että suunniteltu lähin tuulivoima sijoittuu noin 2,5 km päähän Lakojärven rannasta.</p> <p>Suurin osa hankealueesta jää edelleen metsätaloustalouksien käyttöön ja alueella saa retkeillä tulevaisuudessakin.</p> <p>Tuulivoimatuotannon loputtua tuulimyllyt puretaan ja pääsääntöisesti kierrätetään. Perustukset vähintään maisemoidaan. Tätä varten hankevastaava joutuu asettamaan rahavakuuden.</p> <p>Tuulivoimaloita ja sähkönsiirtolinjoja pyritään malleilla konkretisoimaan ja havainnollistamaan. Molempien rakentamisesta tulee muutoksia maisemaan, joita YVA-suunnitelmassa arvioidaan tarkemmin.</p>

meteli tulisi käytännössä tyrehdyttämään alueen käytön näihin tarkoituksiin jatkossa. Ei kukaan halua luonnon rauhasta nauttimaan 60:n Eiffeltornin korkuisen myllyn juurelle 40 dB meteliin. Melu- ja maisemahaitta merkittävä mm. Lakojärven, Vuosjärven ja Pyhä-Häkin käyttäjille.

Kaava-alueen nykytilanteessa melunlähteenä on lähiympäristön teiltä kuuluva liikennemelu ja ajoittainen metsänhoito- tai maataloustöistä kantautuva melu. Nykytilanteessa kaava-alueelle ei kohdistu tuulivoimaloista aiheutuvaa varjon välkkymistä. ->ALUE KUULUU HILJAIISIIN ALUEISIIN EIKÄ LIIKENTEEN MELUA OLE, vain hyvin satunnaista liikennettä. Nykytilanteessa melunlähde ei siis ole, ainoastaan luonnon äänimaailma. Kuuntelemme jatkossakin mökillämme mielellämme vain linnunlaulua riippukeinusta ja katselemme joutsenperheen touhuja.

Tuulivoimapuisto vaikuttaa toteutuessaan monin tavoin vaikutusalueensa työllisyyteen ja yritystoimintaan. Tuulivoimapuisto lisää työllisyyden kasvun ja yritystoiminnan lisääntymisen kautta kuntien kunnallis-, kiinteistö- ja yhteisöverotuloja. -> Me rajan takana olevat mökkiläiset saamme kaikki negatiiviset vaikutukset, mutta emme saa minkäänlaista hyötyä alueesta. Sijoittelultaan alue on mitä huonoin. Eniten kärsii usean naapurikunnan puolella jäävät vakituiset sekä loma-asukkaat. Kaupunkilaisina olemme tottuneet meluun ja keinotekoiseen valoon, mutta mökille lähdemme nauttimaan luonnon rauhasta ja hiljaisuudesta. Tuulivoimateollisuusalueen tullessa alueelle, vain reilun 2 kilometrin päähän mökistämme, menetämme rauhan, hiljaisuuden, kauniin järvi- ja metsämaiseman, omaisuuden arvon sekä saamme välkevaikutukset ja varoitusvalot. Vain muutama vuosi sitten hankimme loma-asunnon ja teimme kokonaisvaltaisen perusparannuksen

sekä laajennuksen siihen ajatuksella, että se palvelee myös tulevia sukupolviamme. Tuulivoimaloiden tullessa alueelle monen vuoden urakka ja siihen säästämämme rahat menevät hukkaan, kun niitä asioita, joiden vuoksi maaseudulle mökille hakeudumme, ei ole enää olemassa. Kuinka on mahdollista, että matkailun ja virkistystyksen vetovoima-alue voidaan muuttaa yksipuolisesti yhtäkkiä käytännössä teollisuusalueeksi? 60 kpl:tta Eiffel-tornin kokoista tuulimyllyä on kertakaikkisesti järkyttävää keskellä maaseutua. Ne eivät sovi maalaismaiseen, eivätkä ne ole todellakaan jatkossa ainaakaan matkailuvaltteja ja vetovoimatekijöitä.

Kannonkosken Vuorijärvien tuulivoimapuistohankkeen laajuuden määrittelemisessä on pyritty sijoittamaan alustavat voimalapaikat niin että ne lähtökohtaisesti aiheuttavat mahdollisimman vähän haittaa lähialueen asukkaille ja ympäristölle, mutta hanke olisi kuitenkin tuotannollisesti ja taloudellisesti kannattava. -> Omalta kannaltamme katsottuna hanke tuottaa päinvastoin mahdollisimman paljon haittaa meille. Oman mökkimme lisäksi myllyjen välittömässä läheisyydessä sijaitsee sukumme molemmat lomapaikat. Toisen maan rajautuvat tuulivoimalaitosalueeseen ja toisestakin matkaa vain reilu pari kilometriä, josta myös täysin maisemat tuhoavat näkymät peltojen ylitse tuulimyllyille.

Perustukset jätetään maahan tai poistetaan sen mukaan mitä rakennusluvassa tai muissa sopimuksilla on sovittu ja mitkä ovat purkamisajankohdan ympäristömääräykset. Perustuksen purkukokonaan edellyttää betonirakenteiden lohkomista ja teräsrakenteiden leikkelemistä, mikä on hidasta ja työvoimavaltaista. Räjähdyttämisen on tehokkain purkamiskeino. Betoni hävitetään ja rauditus kierrätetään. -> Tulee velvoittaa purkamaan ja varaamaan tälle raha ennen rakennustöiden aloittamista. Tällä hetkellä

mm. kansallismaisemassamme Hailuodossa on erittäin rumia (huomattavasti pienempiä) betonialueita, näkyviä kaapeleita ja teräsrunkoja jätetty luontoon ikuisiksi ajoiksi myllyjen purkamisen jälkeen.

Vuorovaikutuksen ja osallistumisen takaamiseksi järjestetään nähtävilläoloaikoina kaikille ihmisille avoimet tiedotus- ja yleisötilaisuudet. -> Tilaisuudet eivät ole olleet vuorovaikutteisia, vaan tilaisuuksia on hallinnut kiireen tuntu. Hoputtamista ja kellon vilkuilua kunnan toimesta molemmissa tilaisuuksissa. Aikaa tulisi varata riittävästi, jotta kaikki mieltä askarruttavat kysymykset tulisivat kuulluksi ja niihin myös annettaisiin vastata, eikä valikoida kysymyksiä, joihin vastataan. Internetin välityksellä olleet eivät ole saaneet osallistua kysymyksiin ja keskusteluun muutoin, kuin keskustelupalstan kautta ja sieltäkin vain osaan kysymyksiin vastattiin. Tilaisuudet ovat järjestäjän taholta painottuneet vain tuulivoiman markkinointiin, eikä negatiivisia vaikutuksia ole tuotu realistisesti esille. Kuulemani mukaan keskustelua on jatkettu läsnäolleiden kesken, mutta ilmeisesti näitä ei ole haluttu kaikkien tietoisuuteen, koska internetyhteys on katkaistu kesken kaiken.

Harhaanjohtavaa käyttöä 4.2.2 kohdan kuvassa 4-6 200m korkuista tuulivoimalaa esimerkkinä, kun suunnitellut myllyt ovat kokonaiskorkeudeltaan 300 m.

Kaava-alueen sisäiseltä sähköasemalta rakennetaan joko 400 kV ilmajohto (400 kV -johtoaukean leveys noin 36 – 42 m) hankkeen liittämiseksi Fingridin 400 kV sähkölinjaan tai vaihtoehtoisesti maakaapeli liittämiseksi Elenian 110 kV sähkölinjaan. -> Sähkölinja Karstulan suuntaan aiheuttaisi loma-asuntomme maisemaan massiivisen maisemahaitan. Käytännössä loma-asuntomme pihapiiristä näköala olisi

täysin menetetty. Ilta-auringon suuntaan näkyisi valtava voimajohtolinja ja muualle järven suuntaan tuulimyllyt. Voimajohto puuttui mallinnuksesta kokonaan. Kyseessä on merkittävä maisemahaitta, joka tulisi myös huomioida ja tuoda selkeästi esille esim. mallinnuksen keinoin. Tuskin monikaan ymmärtää, kuinka valtavasta "laitoksesta" onkaan kyse. 400 kW sähkölinja ei ole mikään pieni ja näkymätön.

Mallinnus yleisesti ottaen harhaanjohtava puuston osalta. Puita laitettu paikkoihin, jossa niitä ei ole ja puusto ei vastaa mallinnuksessa todellista kuvaa peittämällä koko näkökentän.

2.19 Mielipide 19

	Vastine
<p>Keskimäisen Vuorijärven lähellä olevasta lähteestä johdetaan käyttövesi Valkeapurolle sekä tien vieressä olevien kiinteistöidenkäyttöön Alueelta on rakennettu kiinteä vesijohto valkeapurolle. Vesijohdosta on olemassa vuokrasopimus nykyisen maanomistajan kanssa. Lähteen tuotto on hyvä ja sen tuottoa on käytetty myös varavetenä Vuorilahden alueen muissa talouksissa, kun kylän vesijohtovesi on ollut käyttökielossa.</p> <p>Karhuja liikkuu alueella jatkuvasti. Myös ilveksestä ja ahmasta on alueella havaintoja.</p> <p>Vastustan tuulivoimapuiston rakentamista Vuorijärvien alueelle, koska se toteutessaan tuhoaa Pohjoisen Keski-Suomen ainutlaatuisen erämaa-alueen.</p>	<p>Huomioidaan esitetyt tiedot jatkosuunnittelussa ja vaikutuksen arvioinnissa.</p> <p>Suurin osa hankealueesta jää edelleen metsätalouskäyttöön ja alueella saa retkeillä turvallaisuudessakin.</p> <p>Kannonkosken kunta päättää tuulivoimayleiskaavan hyväksymisestä tai hyväksymättä jättämisestä.</p>

2.20 Mielipide 20

	Vastine:
<p>Me Lakojärvenrannan mökkiläiset esitämme, että alueen kaavoitusta ei tule muuttaa.</p> <p>Kaavoitus tulee ohjata maankäyttö suunnitelmallisesti pitkällä aikavälillä. Alueella on kaavoitettu rakennuspaikkoja reilu 10 vuotta sitten. Olemme investoineet lomamasuiintoihin kymmenien vuosien henkilökohtaisia taloudellisia satsauksia. Nyt tilanne on muuttumassa radikaalisti vapaa-ajan paikallamme.</p> <p>Maakuntakaava merkinnäön mukaan alueella on mm. nähty olevan maisema- ja ympäristöarvoja- Alueen luonto ei ole muuttunut ja siksi näemme, että edellä mainitut arvot eivät ole vähentyneet alueelta. Tuulivoimapuisto sen sijaan hankkeena vaarantaa maisema – ja ympäristöarvot, koska alue on varsin vähän rakennettu. Alueella metsä on vallitseva, jolloin korkeilla rakennetuilla elementeillä on vaikutusta hyvin laajalle juuri maisema ja luonnonvarojen näkökulmasta. Alue on myös tunnustettu ns. hiljaiseksi alueeksi ja sen tulisi saattaa jatkossa maakuntakaavaan virallisesti, koska se sopii myös loogisesti luonnonsuojelun läheisyydessä olevalle alueelle.</p>	<p>Keski-Suomen maakuntakaavaa ollaan päivittämässä ja maakuntakaava 2040 luonnoksessa hankealueelle on osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuvaksi alueeksi.</p> <p>Jatkosuunnittelun yhteydessä tullaan arvioimaan tuulivoimarakentamisen vaikutukset mm. maisemaan ja luotoarvoihin.</p> <p>Sinänsä tuulivoimalat eivät metsän keskelle näy, koska puusto peittää näkyvyyttä. Tuulivoimalat näkyvä ennen kaikkea avoimilla alueilla kuten järvien rannoille ja laajoille peltoalueille.</p>

2.21 Mieli-pide 21

	Vastine
<p>Omistan puolisoni kanssa vapaa ajan asunnon noin, 2,2 km päässä lähimmistä kaavailluista tuulivoimaloista sekä rantamökin noin 3,5 km päässä lähimmistä kaavailluista tuulivoimaloista. Esitän seuraavassa mieli-piteeni Vuorijärven tuulivoimahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan sekä ympäristövaikutusten arviointisuunnitelmaan.</p> <p>Kohta 2.6.12 Käytöstä poisto Olen huolissani syntykö siipiä puristettaessa hienojakoista terveydelle vaarallista ainesta, joka voi kulkeutua ympäristöön.</p> <p>Kohta 4.2.10 Vaikutus virkistyskäyttöön Alueen "erämaisuus" tuhoutuu. Olen talvisin harrastanut umpihankihiihtoa alueella ja nauttinut erämman rauhasta.</p> <p>Kohta 4.2.11 Ihmisiin kohdistuva vaikutus Näkymän vaikutus vapaa ajan asunnon käyttöön, Mikäli naapuri poistaa puita, niin voimat näkyvät suoraan "mökille".</p> <p>Kohta 4.2.12 Meluvaikutukset Riski melun kuulumisesta vapaa ajan asunnolle.</p>	<p>Tuulivoimaloiden lapojen kuluminen on ta-pauskohtaista, mutta yleisesti ottaen Suomessa kuluminen on hyvin pinnallista: joi-tain satoja grammoja vuodessa. Lavat on tehty komposiittimateriaalista juuri siksi, että se kestää kulutusta erittäin hyvin.</p> <p>Lavan suojakalvon alla on maalipinta, ta-soite, gelcoat ja vasta sen alla epoksilami-naatti. Suojaavia kerroksia lisätään lapoihin säännöllisesti, jolloin eroosio ei pääse kulut-tamaan lapojen varsi naisia rakenteita. La-voista irtoava materiaalia on siten pääasi-assa suojakalvoa, maalipintaa ja tasoitetta, ei varsinaista komposiittimuovia</p> <p>Tuulivoimaloiden melu alittaa 40 dB:n oh-jearovot noin 1,5 päässä voimaloista. Melu-vyöhykkeet tarkentuvat suunnittelun ede-tessä.</p>

2.22 Mielipide 22

	Vastine
<p>Kommentteja OAS- ja YVA-ohjelmaa.</p> <p>Sivu 26: Natura 2000 verkosto/hanke. Hanke lisää alueen monimuotoisuuden köyhtymistä.</p> <p>Sivu 30: VEO Hanketta ei pidä toteuttaa, koska menetykset luonnolle ja luontoarvoille, eläimille ja ihmisille. SVEA ei tule toteuttaa. Pienennetään hanketta, jotta SVB voidaan ottaa käyttöön.</p> <p>Sivu 42: Onko purkurahasto turvallinen ratkaisu. Entä jos hankeyhtiö menee konkurssiin.</p> <p>Sivu 43: Siipien materiaali on myös ongelmajätettä.</p> <p>Sivu 46: Vuorovaikutusta on rajoitettu kaikissa tilaisuuksissa ajanpuuteen vuoksi.</p> <p>Sivut 66-67: Miten taataan alapuolisten vesistöjen vedenlaatu pysyminen nykyisellä tasolla.</p> <p>Sivut 69-72: Linnuston tarkailupäivien määrä tuntuu vähäiseltä ottaen huomioon alueen laajuus ja voimaloiden määrä. Lisäksi ei ole vertailutietoa korkeiden voimaloiden määrästä.</p> <p>Kurkien syysmuutto vaihtelee vuosittain. Muutama vuosi noin 200 kurkea muutti yhtenä päivänä. Havaittu myös harmaahaikara Kotilammella ja kesällä maakotka. Kaakkuri myös huudellut Kotilammella</p> <p>Sivut 75-76: Vaikutukset ihmisiin tulevat olemaan suuret ja monitahoiset sekä osittain arvailujen varassa.</p> <p>Sivut 77-79: rakennusaikainen melu tulee olemaan rakennuspaikallani pahin. Mikä on</p>	<p>Tuulivoimayhtiö tallentaa varat purkamista varten ja ne säilyvät vaikka hankeyhtiö menisikin konkurssiin.</p> <p>Huomioidaan esitetyt kommentit ja tiedot jatko suunnittelussa.</p> <p>Tuulivoimapuiston melu mallinnetaan kattavasti, mallinnuksessa huomioidaan kaikkien suunniteltavien voimaloiden aiheuttama melu. Rakennusaikainen melu syntyy lähinnä kaivinkoneiden, maansiirtokoneiden ja kuorma-autojen synnyttämästä melusta.</p> <p>Lentoestevalojen vaikutukset tullaan arvioimaan.</p> <p>Mahdolliset vaikutukset TV- ja radiolähetysiin ja muihin tietoliikenneyhteyksiin huomioidaan. Tuuli-voimahankevastaava käy vuoropuhelua ja neuvotteluyhteyttä radiojärjestelmien käyttäjien kanssa.</p> <p>Viestintäyhteyksiin kohdistuvien vaikutusten selvittämiseksi alueella tullaan toteuttamaan signaalien nykytilamittaukset ennen tuulivoimapuiston rakentamista ja mahdollisten vaikutusten vertailumittaukset puiston rakentamisen jälkeen.</p> <p>Vaikutukset ihmisiin tullaan arvioimaan olemassa olevan tutkimustiedon ja tehtyjen selvitysten perusteella mahdollisimman kattavasti.</p>

<p>melutaso, jos on 60 voimalaa. Melutasosta tarvitaan faktoja.</p> <p>Sivu 80: Lentoestevalot ovat suurin haitta, koska taivas muuttuu punaiseksi pilvisellä säällä. Valoilla on myös negatiivinen vaikutus nisäkkäisiin ja lintuihin.</p> <p>Sivu 81: Alueen rakentamine on turvallisuus uhka maapuolustuksen kannalta Tikkakosken läheisyydestä johtuen.</p> <p>Sivu 83: Miten käy TV-signaalin Jyväskylän suunnasta. Kuka kustantaa mahdolliset tarvittavat uudet antennit.</p>	
---	--

2.23 Mielipide

	Vastine
<p>Vastustan tuulipuistoalueen lähimpänä rajaa olevia tuulivoimaloita, jotka ovat alle 10 km säteellä kesämökkkitontistani! Koko tuulipuistohanketta en vastusta, mutta haluan että kesämökkkini alue säilyy samassa rauhallisessa ja todella hiljaisessa luonnontilassa kuten nytkin. En halua tontilleni yhtään ylimääräisiä ääniä, enkä mahdollisia terveyshaittoja ihmisille ja eläimille tuulivoimaloiden vuoksi. Miksi luonnonrauhallinen alue pitäisi muuttaa kaupunkimaiseksi melusaasteeksi ?</p> <p>Rakentakaa tuulivoimat sinne missä on jo perusmelua liikenteen vuoksi. Saarijärven Heinäpohja/Häkkilän alue on yksi Keski-Suomen hiljaisimpia alueita, miksi se pitäisi nyt pilata.</p> <p>Mökkilammellani (Mustalampi) pesii kaakuri nyt toista vuotta, sekä mökin pihapiirissä on lepakoita, haarapääskyjä ja sudenkorentoja. Pihassa vierailee myös kauriita ja lammella ruokailee joutsenpari säännöllisesti alkukesästä. Eläinten elinpiiriä ei saa tuhota tuulivoimaloiden vuoksi. Kehittäkää mieluummin aurinkosähkön talteenottoa eikä tuulivoimaa.</p> <p>Vastustan lähimpiä tuulivoimaloita myös mahdollisten teleliikennehäiriöiden vuoksi.</p> <p>Tälläkään hetkellä tontillani ei toimi kaikkien puhelinoperaattoreiden puhelinliittymät, osalla vain hätäpuhelut toimii, ei normaalit puhelut saati nettiyhteydet. Näihin jo nyt huonoihin yhteyksiin en toivo yhtään heikennyksiä.</p>	<p>Lainsäädännössä ei ole asetettu tiettyjä suojaetäisyyksiä loma- ja asuinrakennusten ja tuulivoimaloiden välillä. Tuulivoimaloita ei saa sijoittaa siten, että tuulivoimamelulle annettu ohjearvo 40 dB ylittyy.</p> <p>Merkitään tiedoksi lintuhavainnot.</p> <p>Viestintäyhteyksiin kohdistuvien vaikutusten selvittämiseksi alueella tullaan toteuttamaan signaalien nykytilamittaukset ennen tuulivoimapuiston rakentamista ja mahdollisten vaikutusten vertailumittaukset puiston rakentamisen jälkeen.</p>

2.24 Mielipide 24

	Vastine
Itäinen Elenian sähkösiirtoreitti on parempi. Läntinen 400 kV:n linja kulkee tilani halki. Linja tulee sijoittaa siten, että linja sijoittuu Kortteikonniittylle rakennetun kosteikon pohjoispuolelle, koska linnut tulevat kosteikolle etelän suunnalta. Voima johto tule varustaa havaintopalloilla.	Esitetty toive huomioidaan jatkosuunnittelussa.

2.25 Mielipide 25

	Vastine
<ul style="list-style-type: none"> • Kuinka monta vastaavaa arviointia FCG on tehnyt? Kuinka monta arviointia on meneillään? Kuinka moni arvioinneista on johtanut tuulivoiman hyväksymiseen ja millä perusteella? Kuinka moni arviointi on johtanut tuulivoiman hylkäämisen ja millä perusteella? • Onko FCG:n konsultoinnin tavoitteena poistaa kaikki tuulivoiman rakentamisen esteet? Jos ei ole, niin mitkä ovat ne asiat, jotka voivat edistää hankkeen hylkäämistä? • Onko mahdollista saada FCG:n caset ja esimerkit niistä arvioinneista, joissa ihmisten mielipiteet ovat vaikuttaneet tuulivoiman rakentamispäätökseen joko myönteisesti tai kielteisesti? Minkälaiset asiat ovat vaikuttaneet hylkäämiseen? Mitkä ovat olleet perustelut? • Kun päätöksiä arvioinneista tehdään, niin kuinka suureen osaan päätöksistä asukkaiden mielipiteet vaikuttavat? Voitte vasta %:lla tai asteikolla 1-10, jossa 1=ei vaikuta lainkaan ja 10=vaikuttaa erittäin paljon. Ja sitten mielellään perustelut. • Alueella on hyvin paljon ainutlaatuista luontoa ja se toimii asukkaiden virkistysalueena ja siellä harjoitetaan luontomatkailu- ja Green Care -yrittöimintää. Perustuuko arviointi ainoastaan olemassa olevaan lainsäädäntöön, joka ei tällä hetkellä suojele ihmistä, luontoa eikä yritystoimintaa ja työpaikkoja? Vai onko näillä virkistys-, matkailu- ja luontoarvoilla mitään merkitystä? • Mitkä ovat ne ihmisten mielipiteet, joita kaikkein mieluiten kuuntelette ja huomioitte arviointia tehdessänne? Itse haluan korostaa erityisesti luontoarvoja ja kauneusarvoja, jotka molemmat tukevat matkailuun liittyvää yritystoimintaa. Lisäksi haluan säilyttää ympäröivän luonnon sellaisena, että se tukee ihmisen sekä fyysistä että psyykkistä hyvinvointia. • Suomalaisilla on tutkitusti erittäin vahva luontosuhde, ja erityisen vahva metsäsuhde. 	<p>FCG on tehnyt kymmeniä tuulivoimahankkeiden YVA-selvityksiä. Tilastotieto ei ole käytössä siitä mikä on hylkäämisperusta. Yleisin hankkeiden hylkäämisperusta on puolustusvoimien lausunto.</p> <p>FCG ei ole poistamassa esteitä. FCG arvioi hankkeen vaikutukset lainsäädännön edellyttämällä tavalla.</p> <p>Kaikki YVA-lain mukaiset arvioinnit ovat julkisia.</p> <p>Asukaskysely on osa YVA:n selvityksiä. Asukaskysely yhteenveto tullaan liittämään YVA-selvitykseen ja kaava-asiakirjoihin.</p> <p>Kaikki alueeseen kohdistuvat arvot pyritään selvittämään parhaalla mahdollisella tavalla ja arvioimaan sen jälkeen hankkeen vaikutus niihin.</p> <p>Kaikki mielipiteet ovat saman arvoisia.</p> <p>Kaikilla ihmisillä on omanlaisensa suhde luontoon ja metsäluontoon. Ihmiset myös kokevat tuulivoiman hyvin eri tavalla.</p> <p>Tuulivoima tuo myös työpaikkoja ja verotuloja kuntaa, mitkä ainakin ovat positiivisia vaikutuksia.</p> <p>FCG ei tee päätöksiä. Kannonkosken kunnanvaltuusto tulee tekemään päätöksen siitä tuleeko Vuorijärvien alueelle tuulivoimaa vai ei.</p>

<p>Ja luonnon vaikuttavuus ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitämisessä on merkittävä. Miten tuulivoiman rumentama luonto, melusaaste, välke jne. vaikuttaa tähän?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minulle on tärkeää myös Suomen ja paikallisesti Kannonkosken tulevaisuus? Mielestäni Vuorijärven rakentaminen kaventaa tulevaisuuden mahdollisuuksia merkittävästi. Miten me voimme taata uusille sukupolville mahdollisuus asua ja harjoittaa liiketoimintaa maaseudulla tulevaisuudessakin.? • Miten FCG voi tehdä päätöksiä Kannonkosken tuulivoiman tehdasalueesta, vaikka eivät tiedä mille taholle loppupeleissä antavat luvan tulla "meidän kuntaamme"? ABO myy valmiita projekteja ihan mille taholle tahonsa. En usko, että näiden tahojen kestävän kehityksen toimintaa tutkitaan. Uskotteko te? • KUNNALLE: Miten valtuusto voi tehdä päätöksiä Kannonkosken tuulivoiman tehdasalueesta, vaikka eivät tiedä mille taholle loppupeleissä antavat luvan tulla "meidän kuntaamme"? ABO myy valmiita projekteja ihan mille taholle tahonsa. En usko, että näiden tahojen kestävän kehityksen toimintaa tutkitaan. Uskovatko valtuuston jäsenet?	
---	--

2.26 Mieliopide 26

	Vastine
<p>Luonto- ja matkailu hiljaisilla alueilla koskemattomassa maastossa vientituote, jota ei saa raiskata tuulivoimalla. Tuulivoima hanke on keskeytettävä, kun asia on vielä Konnonkosken päätettävissä ennen kuntien yhdistymistä.</p> <p>Luontoa ja sen peruuttamattomasta pilaaamisesta ei voi rahassa mitata, eikä ihmisten terveyttä.</p> <p>Mieliopidekysely tulisi jakaa eri sektoreille etäisyyden mukaan, jolloin nähtäisiin miten mielipiteet eroavat etäisyyden mukaan.</p> <p>Konnonkosken yksisuurimmista vientivalteista on luonto ja matkailu. Tuulivoima vaikuttaa tähän erittäin negatiivisesti.</p> <p>Kaikista mahdollisista haitoista ei ole tarpeeksi tutkimustietoa (valosaaste, terveysvaikutukset pitkän asumisen jälkeen, välkehaitta). Tiet ja myllyjen pohjat pilaavat koskemattoman luonnon. Tuulivoimalat pilaavat kaikkien alueella olevien kiinteistöiden ja matkailuyritysten arvon ja mahdollisesti monien ihmeisten terveyden.</p>	<p>Kannonkosken valtuusto päättää viimekädessä siitä hyväksyykö se tuulivoimayleiskaavan vai jättääkö sen hyväksymättä. YVA-selvityksessä tutkitaan tuulivoimahankkeen vaikutuksia hyvin kattavasti. YVA-selvityksellä ja ELY-keskuksen perusteltu päätelmän tuovat lisätietoa valtuuston päätöksentekoa varten.</p> <p>Vaikutukset luontoon ja matkailuun tullaan selvittämään jatkoprosessissa.</p> <p>Hankkeen ja kaavan mahdollistaman maankäytön vaikutukset terveyteen arvioidaan. Esimerkiksi hankkeen meluvaikutukset arvioidaan melumallinnuksen ja laskennan tuottaman selvityksen perusteella ja raportoidaan selostukseen. Melumallinnusten tuloksia verrataan valtioneuvoston asetuksen (1107/2015) mukaisiin ulkomelun ohjearvoihin sekä arvioitujen sisämelujen osalta Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 545/2015 toimenpiderajoihin. Kaavoituksessa varmistetaan, etteivät tuulivoimalan keskiäänitasot ylitä terveyden turvaamiseksi asetettuja ulkomelun ohjearvoja tai sisämelun toimenpiderajoja häiriintyvien kohteiden; asuin- ja lomarakennusten kohdalla.</p>

2.27 Mielipide 27

	Vastine
<p>3D-mallinus on saatava nähtäville kaikille tapuolisesti.</p> <p>Koljatti on Natura-verkoston kuuluva pieni luonnonsuojelualue Viitasaaren Hakovuorella. Koljatin ja Hakovuoren selänteet kuuluvat Keski-Suomen arvokkaisiin kallioalueisiin, niillä on sekä maisemallisia että geologisia ja biologisia arvoja. Kauniissa maisemissa kiertelevän Koljatin luontopolun varrelta löytyy laavu ja tulipaikka. Lisäksi polku tarjoaa kulkijalleen monipuolista maastoa, jylhiä kallionseinämiä sekä hienoja näköalapaikkoja, kuten Koljatin korkein kohta, josta avautuu esteetön näköala Ylä-Keiteleelle ja ympäröiviin metsiin.</p> <p>Etäisyys tuulivoimapuistoon 10km. Karttote ja 3D mallinoskuva liitteenä siitä miten tuuli-voimapuisto näkyy ko. alueelle.</p> <p>Tuulivoima-alue tulee keskelle hiljaista aluetta, eli alueella EI ole ihmisen toiminnasta aiheutuvaa taustamelua jolloin tuulivoimaloiden ääni korostuu. Hiljaisella alueella raja-arvot eivät voi olla samat kuin alueella joissa on jo liikenteen ja teollisuuden aiheuttamaa äänisaastetta.</p> <p>Tuulivoimapuiston rakentaminen muuttaa pintavesien valumareittejä sekä maarakennustyöt aiheuttaa humuksen ja muun hienoaineksen valumisen alapuolisiin vesistöihin (mm. Vuorijoki ja Koukkujokien kautta) ja lopulta Vuosjärveen joka on jo ennaltaan humuspitoinen järvi. Rakennettavan alueen ja Vuosjärven korkeusero huomattava.</p> <p>Tuulivoima-alue tulee keskelle hiljaista ja pimeää aluetta ja lisäksi tuulivoimaloiden korkeus 300m+ korkeusero ympäristöön nähden (+40 - 60m) aiheuttaa sen että</p>	<p>3D-mallinnus ei ole päivitetty aloitusvaiheen jälkeen Mallinnusohjelma ei ole enää FCG-käytössä.</p> <p>Arvioinnissa käytetään valtioneuvosto tuulivoimamelulle hyväksymiä ohjearvoja. Ei ole perusteita käyttää yhdessä hankkeessa poikkeavia ohjearvoja. melumallintaminen tehdään alueelle hanketta vastaavilla voimamalleilla.</p> <p>Jatkosuunnittelussa arvioidaan tuulivoimaloiden ja sähkönsiirtoreittien maisemalliset vaikutukset näkemäanalyysin sekä havainnekuvien avulla.</p> <p>Tuulivoimaloiden tarvitsema pinta-ala on melko pieni. Olemassa olevia teitä käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Rakentamiseen käytettävä pinta-ala ei tule olemana kovin suuri verrattuna koko hankealueen pinta-alaan. Valumavesien reitit mahdolliset muutokset ja vaikutukset arvioidaan hankkeen yhteydessä.</p> <p>Voimaloiden aiheuttama välke myös mallinnetaan ja raportoidaan YVA-selvityksessä. Myös lentoestevalojen aiheuttamaan vaikutusta tullaan arvioidaan.</p> <p>Mielipiteessä esille tuodut havainnot linnustosta ja eläimistöä kirjataan ja hyödynnetään arvioinnissa.</p>

tuulivoimapuiston vaikutusalueella ääni ja näkemähaitta on HUOMATTAVAN suuri ja laaja.

Esimerkkikaaviossa 4-6 sekä mallinnokessa ja arvionnissa on käytettävä tulevan hankkeen mukaisia 300m tuulimyllyjä sekä tuulimyllyalueen korkeusasema on otettava huomioon.

Suunniteltu tuulivoimapuisto sekä siirtolinjatuhooa ns. "hiljaiset alueet" Lakomäen sekä Rakennuslampien alueelta.

Alue ympärillä on arvokkaita maisema - ja luontoalueita, (Natura) Koljatti, Kivetty ja Pyhä-Häkki sekä yksityinen ikimetsäalue, lisäksi kaava-alueen sisällä luonnonsuojelualue ja havaintoja huomioon otettavista eläinlajeista. Alue on luontoarvoiltaan merkittävä ja liian arvokas tuhottavaksi. Tuulivoimapuiston vaikutukset alueeseen luontoon, maisemaan, asumisviihtyvyyteen sekä kiinteistöjen arvoon ovat dramaattiset.

Tuulivoima-alue tulee keskelle hiljaista ja pimeää aluetta, eli alueella ei ole ihmisen toiminnasta aiheutuvaa valosaastetta jolloin tuulivoimaloiden valovaikutukset (heijastukset, varjot, välkeet korostuvat. Lisäksi ko. tuulivoimapuiston massiivisuus, korkeusasema aiheuttaa merkittävän maisemavaihtuksen laajalle alueelle.

Mielipiteessä on esitetty havaintoja linnusta hankealueelta ja sen ympäristöstä. Myös havaintoja lepakoista ja karhusta.

2.28 Mielipide 28

	Vastine
<p>Olen Viitasaaren puolella vapaa-aikaa vietävä mökkiläinen, jonka mökki sijaitsee TE-VILLAN rantakaava-alueella. Mökki on hyväksytty ympärivuotiseen käyttöön. Kaava-alueella sijaitsee alun toistakymmentä muuta loma-asuntoa, jotka sijaitsevat huomattavasti lähempänä kaavailtua tuulivoimapuistoa kuin varsinainen Vuorilahden kylä. Nämä on mainittu suunnitelmassa Valkeapuron vapaa-ajan asuntoina.</p> <p>Tuulivoimapuisto on alueeltaan laaja ja siksi määrittelyvaiheessa sitä ei olosuhteiltaan voi käsitellä yhtenä kokonaisuutena. Esimerkiksi liikenteen meluhaitat ovat Viitasaari-Saarijärvi maantiellä tyystin erilaiset kuin alueen toisessa laidassa olevalla nelostiellä, joka on yksi valtakunnan pääväylistä. Ko. maantien harvakseltaan ohi kulkevat ajoneuvot eivät sinällään edes täytä liikenteen melun tunnusmerkkejä, koska esim. Vuorilahden tai Lakomäen kylissä ei ole perushuminaa tai hälyä taustalla: nelostien äänet eivät tänne kantaudu. Yksittäiset traktorin tai ohikulkevan auton tuottamat äänet eivät ole meluhaitta. Vuorokaudessa lukumäärä liikkuu ehkä kymmenissä.</p> <p>Lakomäen metsäalue ja sen läheinen asutus-/mökkialue edustavat ainutlaatuista hiljaisuuden mekkaa, joka olisi sääli pilata teollisen sähköntuotannon äänillä ja valosaasteella. Valosaasteella siksi, että Vuorilahden keskustan ulkopuolen pimeys mahdollistaa koko tähtitaivaan tarkastelun pimeään aikaan. Myöskään alueen virkistyskäyttöä ei sovi vähätellä. Suomen korkeimmiksi mainitut tuulivoimalat tulevat näkymään kauas ja varmasti pilaavat retkeilijöiden kokemuksen suojelualueilla vieraillessaan.</p>	<p>Kaava-YVA-menettelyn yhteydessä tehdään riittävät selvitykset ja vaikutusten arvioinnit, jotka huomioidaan tuulivoimaloiden sijoittamisessa siten, etteivät terveyden suojelemiseksi annetut valtioneuvoston päätöksen (1107/2015) ulkomelun ohjeavot tai sisämelun osalta Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 545/2015 toimenpiderajat ylitä asutuksen kohdalla.</p> <p>Tuulivoiman rakentaminen ei estä hankealueen käyttämistä edelleenkin virkistykseen.</p> <p>Maisemavaikutusten arvioinnissa huomioidaan tuulivoimaloiden kokoluokan kasvu verrattuna maisemavaikutusten arvioinnista aiemmin annettuihin ohjeellisiin kokoluokkiin. Vaikutukset arvioidaan hankesuunnitelman mukaisen tuulivoimalan koon mukaisesti. Vaikutusten arvioinnissa hyödynnetään näkemäanalyysiä sekä laadittuja havainnekuvia.</p> <p>Tuulivoimahankkeen taloudellisia vaikutuksia tullaan arvioimaan. Verotuotuton on yksi osa arviointia, mutta arvioitiin kuuluvat myös mm. työllisyysvaikutukset.</p>

Suunnitelmassa ei mainita Sinisen tien (77) varressa sijaitsevan Koljatin kallionähtävyyden maisemavaikutuksia – näkykö huipulta tuulivoimapuisto nykyisen korpimaiseman sijaan? Suunniteltu tuulivoimapuistoalue on myös marjastajien ja sienestäjien suosiossa ja sitä kautta yksi Kannonkosken ja koko seudun vetovoimatekijöistä.

Tuulivoimapuisto tulisi toteutuessaan pilamaan huomattavan erämaa-alueen. Kunnan näkökulmasta asia nähdään kiinteistöverotuottona, mutta toisaalta kunta menettää huolellisesti luontoarvojen ympärille rakennetun imagonsa. Oman mökkini rajanaapuri ei olisikaan jatkossa luontopitäjä vaan tuulivoimateollisuuden edelläkävijä. Rooli muuttuu.

Tuulivoimapuiston verotuotto ei saa uusia mökkiläisiä ja asukkaita hakeutumaan Kannonkoskelle tai sen liepeille, mutta erämaat, hiljaisuus ja luontoarvot näin saattaisivat tehdä. Puhdas luonto on suurempi vetovoimatekijä kuin ympäristövaikutuksiltaan kyseenalainen tuulivoimateollisuus.

2.29 Mielipide 29

	Vastine
<p>Yhteenveto mielipiteestä(14 sivua):</p> <p>Hankesuunnitelma on ristiriidassa kaavan sisältövaatimusten kanssa.</p> <p>Kuvaukset vaikutuksista ovat jääneet yleispiitteisiksi.</p> <p>Koska voimajohtosijoittelu ja huoltotielinjaukset tarkentuvat vasta hankesuunnitelun ja ympäristövaikutusten arvioinnin edessä, osallisilla ei ole vielä tässä vaiheessa riittävää tiedollisia edellytyksiä arvioida hankkeen vaikutuksia ja kohtuullisia vaihtoehtoja.</p> <p>Yksi vaihtoehto ei tarjoa optimaalista lähtökohtaa hankkeen yhteensovittamiseksi muun alueidenkäytön ja ympäristön suojelelun kanssa.</p> <p>Hankesuunnitelma loukkaa VAT:n tavoitteita pirstomalla yhtenäisen erämaa alueen ja muuttamalla alueen laaja-alaisesti teollisen tuotannon alueeksi.</p> <p>Hanke on ristiriidassa Keski-Suomen maakuntakaavan kanssa. Hankealue sijoittuu myös hiljaiselle alueelle.</p> <p>Hanke johtaisi ilmeisiin ristiriitoihin alueella olevan ja läheisten yleiskaavojen ja ranta-asemakaavojen kanssa.</p> <p>YVA-selvityksessä jää avoimeksi, laaditaanko hankkeesta luonnonsuojelulin 65 §:n mukainen arviointi. Katsomme, että Natura-arviointi tulee laatia.</p> <p>Alustavat vaikutukset jäävät puutteellisiksi ja nähdäksemme vähätteleviksi.</p> <p>Maisemavyöhykkeiden määrittämisen periaatteet ovat vanhentuneita ja niiden</p>	<p>YVA-ohjelma ja kaavan OAS-suunnitelman vaiheessa ei olla vielä esitetty kaavaratkaisua. Yleiskaavan sisältövaatimukset tullaan huomioimaan kaavaluonnosta laadittaessa ja kaavaa tarkennetaan vielä ehdotusvaiheessa. Vasta lopullisesta kaavasta voidaan arvioida täyttääkö kaava MRL:n sisältövaatimukset.</p> <p>Vaikutusten arvioinnin tarkentuvat YVA-selostusvaiheessa. Ohjelma vaiheessa kuvaukset ovat ymmärrettävästi yleispiitteisiä. varsinaiset vaikutukset arvioidaan vasta selvitysten valmistuttua.</p> <p>Vaihtoehtoja tullaan lisäämään ja vaihtoehtojen vaikutukset arvioidaan.</p> <p>Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toetumista tullaan arvioimaan.</p> <p>Ristiriita voimassa olevaan maakuntakaavan tuodaan esille arvioinnissa. Keski-Suomen maakuntakaava 2040 luonnoksessa alueelle on osoitettu tuulivoimatuotannolle soveltuva alue. Maakuntakaava 2040 tulee olla hyväksytty ennen kuin tuulivoimayleiskaava voidaan käsitellä valtuustossa.</p> <p>Hankkeen vaikutukset alueen yleiskaavoihin tullaan arvioimaan.</p> <p>Päätöksen LSL 65 §:n mukaisesta arvioinnista tekee Keski-Suomen ELY-keskus. Mikäli ELY-keskus sitä vaatii, se tullaan tekemään. Vaikutukset läheisiin Natura-alueisiin tullaan arvioimaan.</p> <p>Maisemavaikutusten arvioinnissa huomioidaan tuulivoimaloiden kokoluokan kasvu verrattuna maisemavaikutusten arvioinnista aiemmin annettuihin ohjeellisiin kokoluokkiin. Vaikutukset arvioidaan</p>

<p>päivittäminen on tarpeen voimaloiden koon kasvettua.</p> <p>Linnustovaikutusten arviointi edellyttää kattavaa asiantuntijaselvitystä ja Natura-Suojelun perustana olevien lajien osalta LSL 65 §:n tarkoittamaa arviointia.</p> <p>Luontodirektiivin liitteen IV(a) lajien esiintyminen tulee selvittää kattavien ja objektiivisten tutkimusten avulla.</p> <p>Asumisolosuhteisiin kohdistuvat vaikutusten selvitettävä kattavasti ja objektiivisesti ottaen huomioon meluvaikutukset.</p> <p>YVA- ja kaavasuunnitelmaa tulee täydentää, jotta kaavoituksen edellytykset voidaan arvioida MRL:ssä ja YVA-laissa ja luonnonsuojelusäädösten tarkoittamalla tavalla. Hanke edellyttää myös ympäristölupaa. Hankeen toteuttamiseen ei ole edellytyksiä. Hankealue on väärä paikka tuulivoimalle.</p>	<p>hankesuunnitelman mukaisen tuulivoimalakoon mukaisesti. Vaikutusten arvioinnissa hyödynnetään näkemäanalyysiä sekä laadittuja havainnekuvia.</p> <p>Luontodirektiivin 1V(a) mukaiset lajit tullaan selvittämään.</p> <p>Vaikutukset ihmisiin tullaan arvioimaan.</p> <p>YVA-selostusta ja kaavaluonnosta laadittaessa huomioidaan ohjelmavaiheessa saatu palaute.</p> <p>Lähtökohtaisesti tuulivoimarakentaminen ei tarvitse ympäristölupaa. Rakentaminen on mahdollista lainvoimaisen oikeusvaikutteisen tuulivoimayleiskaavan perusteella.</p> <p>Hankeen toteuttamisedellytysten selvittämiseksi ollaan laatimassa YVA-selostusta ja yleiskaavaa.</p>
--	---

2.30 Mielipide 30

	Vastine
<p>Tuulivoimaloita meinataan nyt rakentaa hiljaiselle alueelle. Hiljaisen alueen määritelmänä on, että tietyllä säteellä alueesta ei ole mitään jatkuvaa melunlähdeä. Nämä ominaisuudet täyttyvä juurikin Valkeapuron läheisyydessä olevilla Vuorijärvillä, sekä niiden ympäristössä Jäntti Ari 2013, 42, alueet 36a, 36b ja 36c). Hiljaiset alueet ovat katoava luonnonvara ja tämän tuulivoimapuiston jälkeen niitä olisi taas yksi vähemmän. Ihmettelenkin Kannonkosken moraa-leja kuntana mikäli hetkellisen rahavirran vuoksi ollaan valmiita mylläämään lähes koskemattonta luontoa ja tuhoamaan näin kulttuurillisesti Suomen imagolle erittäin tärkeän hiljaisen alueen.</p> <p>Mikäli tuonne metsään nyt lyödään satoja tuhansia kuutioita betonia voimaloiden perustuksiin ja päälle vielä 300 metrisiä rupelleita niin voidaan pitää kyllä kohtalaisen varmana että kyseinen metsikkö että perästä kuuluu ja 10-30 vuoden kuluttua ollaan suut ammollaan ja ihmetellään miten on ylipäättään ollut pokkaa vielä tällaisinakin aikoina tehdä näin eriskummallisen härskejä ja suoraan sanottuna typeriä ratkaisuita. Toivonkin erittäin lämpimästi että Kannonkosken päättäjistä ei sorru "I'll be gone"-mallin ajattelutapaan, vaan ajattelee tekonsa seurauksia myös tulevien sukupolvien näkökulmasta. Tuulivoimaa voidaan rakentaa moniin eri sijainteihin, hiljaisia ja koskemattomia alueita ei voida rakentaa ollenkaan, ei millään rahalla.</p> <p>Ilmoitankin täten erittäin jyrkän vastustamiseni tuulivoimapuistolle Jäntin em. alueille 36a, 36b ja 36c, sekä niiden läheisyyteen.</p>	<p>Suunnittelua-alue on metsätalousaluetta, ei voida puhua koskemattomasta luonnosta. Tuulivoimaloiden aiheuttamia meluvaikutuksia tullaan arvioimaan WindPRO-ohjelman DECIBEL-moduulilla. Mallintamisen pohjalta arvioidaan melun vaikutuksia.</p>

2.31 Mielipide 31

	Vastine
<p>Tuulivoimalat tulee vielä vähintään 5 km päähän omistamistani tiloista. Nyt ne ovat noin 1,5 km päässä.</p> <p>Kiinteistöiden arvot laskevat ja melu lisääntyy.</p>	<p>Suomessa tuulivoimaloiden vaikutusta kiinteistöjen arvoon on tutkittu vähän. Muissa maissa tehtyjen tutkimusten mukaan vaikutusta kiinteistöjen arvoon ei voida yksiselitteisesti osoittaa tai vaikutus on ollut vähäinen. Kiinteistöjen arvo koostuu useasta eri asiasta, jotka vaikuttavat siihen yhtä aikaa kuten sijainti, liikenneyhteydet, väestörakenteen muutos, uudisrakentaminen, lainojen korot, asuntomarkkinoiden kehitys, suhdanteet. Maaseudulla vesi ja järvenranta-alue sekä kuivalla maalla asuntoon liittyvä metsä- ja viljelyalue nostavat arvoa. On vaikeaa osoittaa yksiselitteisesti yhden tekijän vaikutusta koko arvoon. Yksi keskeisimmistä tekijöistä on asutuksen tuulivoimalan välinen etäisyys. Vaikutuksen voimakkuus riippuu myös siitä, onko tuulivoimapuisto suunnitella, rakenteilla vai rakennettu vuosia sitten.</p> <p>Tuulivoimaloiden vaikutuksista asuinkiinteistöjen hintoihin valmistuneen tutkimuksen mukaan tuulivoimalla ei ollut vaikutusta kiinteistön arvoon (Taloustutkimus, FCG 2021). Asuinkiinteistöjen hintojen muutokseen vaikuttaa paikallisten asuntomarkkinoiden yleinen kehitys. Tutkimuksessa tarkasteltiin Haapajärvellä, Kalajoella, Karviolla, Närpiössä, Perhossa, Raahessa ja Simossa tehtyjä kiinteistökauppoja vv. 2013–2021. Tarkastelluissa kunnissa tuuli-voimahankkeita oli otettu käyttöön eri vuosina aikavälillä 2013–2021.</p>

2.32 Mieli-pide 32

	Vastine
<p>Olen tilan Heinälahti osaomistaja ja metsästysseura Kytökörven kävijät jäsen. Haluan esittää mielipiteeni liittyen Kannonkosken Vuorijärvien tuulivoimakaava hankkeeseen liittyen:</p> <p>Vastustan tuulivoimayleiskaavan laatimista sekä tuulivoiman rakentamista Kannonkosken Vuorijärvien alueelle. OAS-suunnitelman kohdan 3.4.3. (sivu 52) yleiskaavaehdotus tulisi myös olla nähtävissä esim. kunnan kotisivuilla, jotta jokaisella halukkaalla olisi paremmat mahdollisuudet tutustua kaavaehdotukseen. YVA-suunnitelman kohdassa 4.2.10 kohdassa (sivu 75) ei ole mainintaa tuulivoimaloiden aiheuttaman melun vaikutuksista elämistöön. Koska tätä asiaa ei ole ilmeisesti tutkittu, niin näin laajan tuulivoimapuiston vaikutukset mm. sorkkaeläinten käyttöön alueella ovat tuntemattomat. YVA-suunnitelman kohdassa 5.8.1. (sivu 139) Kannonkosken kuntastrategiassa mainitaan matkailun vetovoimatekijöinä luonto ja hiljaisuus. Tuulivoima ei tue tätä strategiaa. Maakuntakaavassa kaava-alueesta suurin osa on osoitettu matkailun ja virkistykseen vetovoima-alueena sekä Lakomäen matkailuyrityksen toiminta perustuu luontoarvoihin, hiljaisuuteen, metsään ja puhtaaseen ilmaan. Näin laaja teollisen luokan tuulivoimapuisto on ristiriidassa sekä maakuntakaavan että maakuntakaavaan kirjatun matkailuyrityksen toiminnan kanssa. Tuulivoimahanke ei ole maakuntakaavan maankäytön mukaista.</p> <p>Yleisesti ottaen vastustan hanketta näin laajassa mittakaavassa ja olen huolissani melun vaikutuksista ihmisten terveyteen. Suunnitteilla olevan tuulipuiston etäisyys vakituisen- sekä loma-asutukseen on mielestäni liian pieni eritoten läntiseen alueeseen ja pohjoiseen Vuorilahden kylään nähden. Omistamani tilan arvo ja myyntimahdollisuudet tulevat heikentymään tuulivoimapuiston rakentamisen jälkeen. Mielestäni tuulivoimahanke ei tue matkailu- ja</p>	<p>Yleiskaavan kaavaluonnos ja kaavaehdotus tulevat nähtävillä myös Kannonkosken kotisivuille.</p> <p>Vaikutusten arviointia laadittaessa hyödynnetään uusimia tutkimuksia, mikäli niitä on olemassa. On olemassa metsästäjien kautta kokemusperäistä tietoa hirvien käyttäytymisestä jo usean vuoden toiminnassa olevien tuulivoimapuistojen alueelta.</p> <p>Ristiriita voimassa olevaan maakuntakaavan tuodaan esille arvioinnissa. Keski-Suomen maakuntakaava 2040 luonnoksessa alueelle on osoitettu tuulivoimatuotannolle soveltuva alue. Maakuntakaava 2040 tulee olla hyväksytty ennen kuin tuulivoimayleiskaava voidaan käsitellä valtuustossa.</p> <p>Hankkeen ja kaavan mahdollistaman maankäytön vaikutukset terveyteen arvioidaan. Esimerkiksi hankkeen meluvaikutukset arvioidaan melumallinnuksen ja laskennan tuottaman selvityksen perusteella ja raportoidaan selostukseen. Melumallinnusten tuloksia verrataan valtioneuvoston asetuksen (1107/2015) mukaisesti ulkomelun ohjearvoihin sekä arvioitujen sisämelujen osalta Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 545/2015 toimenpiderajoihin. Kaavoituksessa varmistetaan, etteivät tuulivoimalan keskiäänitasot ylitä terveyden turvaamiseksi asetettuja ulkomelun ohjearvoja tai sisämelun toimenpiderajoja häiriintyvien kohteiden; asuin- ja lomarakennusten kohdalla.</p> <p>Suomessa tuulivoimaloiden vaikutusta kiinteistöjen arvoon on tutkittu vähän. Muissa maissa tehtyjen tutkimusten mukaan vaikutusta kiinteistöjen arvoon ei voida yksiselitteisesti osoittaa tai vaikutus on ollut vähäinen. Kiinteistöjen arvo koostuu useasta eri</p>

virkestystoimintaa. Mielestäni tuulivoimat hankaloittavat metsästystä. Eritoten metsäkalintujen latvalinnustusta turvallisten ampu-masektoreiden hävitessä. Olen huolissani alueen ja lähialueen eläimistön reagoimisesta meluun sekä linnuston selviämisestä pyörivien la-
pojen reitillä. Tältä keväältä on riistakameran kuva uudesta karhupoikueesta. Koronakevään ja kesän aikana on näkynyt selvä lomajan lisääntynyt vietto Kannonkosken alueella. Tutkimusten mukaan yhä useampi ihminen haluaisi muuttaa rauhalliseen maaseutuympäristöön. Älkää siis viekö nykyisten asukkaiden terveyttä ja pilatko tulevien asukkaiden halua muuttaa Kannonkoskelle luonnon ja rauhallisuuden ääreen

asiasta, jotka vaikuttavat siihen yhtä aikaa kuten sijainti, liikenneyhteydet, väestörakenteen muutos, uudisrakentaminen, lainojen korot, asuntomarkkinoiden kehitys, suhdanteet. Maaseudulla vesi ja järvenranta-
paikka sekä kuivalla maalla asuntoon liittyvä metsä- ja viljelyalue nostavat arvoa. On vaikeaa osoittaa yksiselitteisesti yhden tekijän vaikutusta koko arvoon. Yksi keskeisimmistä tekijöistä on asutuksen tuulivoimalan välinen etäisyys. Vaikutuksen voimakkuus riippuu myös siitä, onko tuulivoimapuisto suunnitteilla, rakenteilla vai rakennettu vuosia sitten.

Tuulivoimaloiden vaikutuksista asuinkiinteistöjen hintoihin valmistuneen tutkimuksen mukaan tuulivoimalla ei ollut vaikutusta kiinteistön arvoon (Taloustutkimus, FCG 2021). Asuinkiinteistöjen hintojen muutokseen vaikuttaa paikallisten asuntomarkkinoiden yleinen kehitys. Tutkimuksessa tarkasteltiin Haapajärvellä, Kalajoella, Karvialla, Närpiössä, Perhossa, Raahessa ja Simossa tehtyjä kiinteistökauppoja vv. 2013–2021. Tarkastelluissa kunnissa tuuli-voimahankkeita oli otettu käyttöön eri vuosina aikavälillä 2013–2021.

Alueella metsästys voi jatkua normaalista metsästyksessä joutuu aina huomioimaan turvalliset ampumasuunnat.

Vaikutukset eläimistöön tullaan arvioimaan.

Vaikutukset ihmisiin on myös osa vaikutuksen arviointia.

2.33 Mielipide 33

	Vastine
<p>Kannonkoskella on käynnistetty tuulivoimahankkeen kaavoitus- ja ympäristövaikutusten arviointimenettely kunnan itäosan metsätalousvaltaiselle Vuorijärvien alueelle. Vuorijärvien ympäristö on osa laajaa, erämaista kokonaisuutta, joka jatkuu Äänekosken puolella Kivetyn valtionmaalla ja toisaalta Viitasaarella Pyydysmäen kylälle saakka. Lounaassa alue kytkeytyy Pyhä-Häkin kansallispuistoon. Alueelle on leimallista metsien, soiden ja rakentamattomien lampien mosaiikki.</p> <p>Seudun erämaisuus näkyy myös hankealueen linnustossa. Vuorijärvien ympäristössä elää yksi Suomen eteläisimmistä elinvoimaisista kuukkelipopulaatioista. Kuukkeli (<i>Perisoreus infaustus</i>) on luokiteltu Suomessa silmäläpidettäväksi ja eteläisessä Suomessa alueellisesti uhanalaiseksi lajiksi. Osa Vuorijärvien seudun kuukkelipopulaation reviereistä on ollut vuosia rengastuksen ja ruokintapaikkaseurannan piirissä, mutta on todennäköistä, että etenkin hankealueen eteläosissa on vielä toistaiseksi tuntemattomia, seurannan ulkopuolella olevia revierejä. Vuorijärven alueen rakentamattomien, erämaisten lampien muodostama verkosto on merkittävä häiriöherkän kaakkurin (<i>Gavia stellata</i>) pesimäympäristönä.</p> <p>KSLY:n näkemyksen mukaan YVA-suunnitelmaan sisältyvien linnustoselvitysten tulee olla laadultaan sellaisia, että niiden pohjalta on mahdollista arvioida hankkeen vaikutukset hankealueen erityislajistoon, jolle alueen maankäytön muutokset voivat olla elinympäristön laadun näkökulmasta erityisen merkittäviä ja vastaavien, korvaavien elinympäristöjen löytyminen haastavaa tai</p>	<p>Kuukkelipopulaatia on tunnistettu ja jatko-suunnittelussa ne tullaan huomioimaan. Kuukkelinelinympäristöt tullaan huomiomaan tuulivoimahankkeessa, mutta niiden säilyminen elinvoimaisena riippuu enemmän alueen metsien käytöstä kuin tuulivoimahankkeesta, koska tuulivoimaloita ei pääsääntöisesti rakenneta kuukkelille tärkeisiin elinympäristöihin.</p> <p>Kaakkurin esiintyminen alueella on tiedossa ja selvityksissä tullaan havainnoimaan kaakkurin lentoreitit ruokailualueille. Selvitystulokset huomioidaan hankkeen layoutissa ja hankevaihtoehtojen muodostamisessa.</p> <p>Hankealueen petolintuja tullaan havainnoimaan sekä kevät- että syysmuutontarkkailun aikaan ja kesän pesimälinnustoselvitysten aikaan ja kaakkurin lentotarkkailuiden yhteydessä. Petolintujen lentotarkkailua toteutetaan pesimälinnustopäivinä aamun tavanomaisten pesimälinnustoselvitysten (pistelaskenta, sovellettu kartoituslaskenta) jälkeen.</p>

mahdotonta. Tältä pohjalta KSLY esittää seuraavia lisäyksiä ja täsmennyksiä YVA-suunnitelman linnustoselvitysten rakentamiseen ja laajuuteen.

2) YVA-suunnitelmaan sisällytetyn kaakkuriselvityksen kuvauksesta ei käy ilmi, miten kattavasti selvityksessä on ollut tarkoitus tutkia alueen potentiaaliset kaakkurin pesimälammet. Tällä hetkellä YVA-suunnitelmassa todetaan, että kaakkureiden tunnettuja pesimälampia tarkkaillaan muiden linnustoselvitysten yhteydessä. KSLY painottaa, että kaakkuriselvityksen tulee kattaa koko hankealueen lampiverkosto siten, että kaikki potentiaaliset kaakkurilammet tarkastetaan maastossa vähintään kaksi kertaa pesimäkauden aikana. Tuulivoimahankkeen vaikutusta koko lampiverkoston edustavuuteen kaakkurin kannalta tulee pohtia kokonaisuutena: kuinka monta tällä hetkellä kaakkurille soveltuvaa nykyistä tai potentiaalista pesimälampea muuttuu todennäköisesti hankkeen toteutuessa lajin pesintään soveltumattomiksi. YVA-suunnitelman mukaan kaakkureiden ruokailulentojen tarkkailuun on varattu 12 päivää maastotyöaika. Tarkkailuun varattu aika vaikuttaa niukalta ottaen huomioon alueen potentiaalisten pesimälampien suuri määrä, alueen laajuus ja maastonmuotojen haasteellisuus sopivien tarkkailusektoreiden löytämisen kannalta.

3) YVA-suunnitelmassa on todettu, että suurten petolintujen pesimäpaikkoihin kohdistuvat tuulivoimaloiden vaikutukset voivat ulottua jopa kahden kilometrin päähän. Suunnitelmaan ei kuitenkaan ole sisällytetty varsinaista päiväpetolintuselvitystä, vaan hankkeen vaikutuksia päiväpetolintuihin pyritään arvioimaan olemassa olevien pesäpaikkatietojen pohjalta esimerkiksi rengastustietoihin tukeutuen. KSLY esittää, että

---

linnustoseelvityksiin lisätään päiväpetolintujen reviiriselvitys, joka toteutetaan sekä kevätsoitimen että lentopoikuevaiheen aikaisina maastotarkkailuina.	
---	--